

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzerati davek posebej. — »Slovenski Narod« večja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. —

NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.

Račun pri pošti, ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.

JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —

Račun pri pošti, ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

GOSPODARSKA BORBA MED AMERIKO IN EVROPO

Odpor evropskih držav proti zvišanju ameriških uvoznih carin — Švicarska akcija za bojkot ameriškega blaga

Washington, 10. maja. Ameriški senat, ki mu je bila predložena v odobritve nova ameriška carinska tarifa, bo v zvezi s tem razpravljala tudi o protestih, ki so jih vložile proti nameravane mu povišanju uvozne carine evropske in druge države. 38 držav se čuti ogroženih v svoji gospodarski eksistenci. Vse na kaže, da bodo vsi ti protesti odklonjeni, ker povdarjajo v ameriških gospodarskih krogih, da potrebuje tudi ameriška industrija in agrarna produkcija primerne zaščite. Pri tem zlasti opozarjajo na velike krize, ki so jih povzročili lanski polomi na borzah. Narasajoča brezposelnost zahteva ener-

gičnih ukrepov. Vse to ne dopušča, da bi Amerika še nadalje dovolila naraščajočo konkurenco inozemskih, zlasti evropskih proizvodov.

Evropski gospodarski svet razmišlja priporočiti takega stališča Amerike o tem, kako bi zaščitil svoje interese in se ubranil gospodarski nadvladi Amerike. Inicijativo za to je dala Švica, ki je predlagala enotno akcijo vseh evropskih držav proti tej gospodarski politiki Amerike. V Švici so bili že ustanovljeni posebni odbori, ki vodijo akcijo za bojkot ameriškega blaga, z zadevo pa se je pečal tudi švicarski zvezni svet,

ki je sklenil, da bo prepovedal vsak uvoz iz Amerike, če se Amerika ne bo ozirala na proteste evropskih držav proti povišanju ameriških uvoznih carin. Tudi v raznih drugih državah razmišljajo o eventualnih represalijah proti Ameriki. Ameriška carinska tarifa prehaja na ta način v svetovni problem, ki zanima ves gospodarski svet. Evropski gospodarski krogi so zaradi ameriške gospodarske politike tembolj vznemirjeni, ker jim grozi nevarnost tudi od strani Rusije, ki je začela v zadnjem času sistematično izpodpirati evropsko blago na svetovnih tržiščih.

Obrtništvo proti samostojnim obrtnim zbornicam

Obrtniške organizacije se izjavljajo proti predlogu beograjske obrtne zbornice za skupne gospodarske zbornice

Beograd, 10. maja. Povodom razprav o novem obrtnem zakonu je prejel ministarstvo za trgovino v zadnjih dneh iz vseh krajev naše države mnogo brzojav, v katerih se obrtniške organizacije izjavljajo proti stališču beograjske obrtne zbornice, ki zahteva posebne obrtne zbornice, ki pravico prvostopne obrtne oblasti, in pozdravljajo predlog zakona, ki ga je sestavilo ministarstvo. Za zakon so se izjavile obrtniške organizacije in zbornice v Zagrebu,

Ljubljani, Novem Sadu, Osijeku, Velikem Bečkereku in vseh drugih večjih krajih. Tudi Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je po svojem predsedniku g. Rebeku poslala ministru brzojavko, v kateri opozarja ministra, da je načrt zakona dober, da pa bi ga bilo treba izpopolniti po predlogu resolucije obrtniških organizacij dravske banovine, ki je bila sprejeta na zborovanju 23. aprila in z utemeljitvijo predložena ministarstvu.

Proces proti zagrebškim teroristom

Vsi obtoženci dosledno taje teroristične namene in priznavajo samo dogovore o demonstracijah

Beograd, 10. maja. Pred državnim sodiščem za zaščito države so bili danes v procesu proti zagrebškim teroristom zaslišani Stjepan Glušac, Milan Levinač, Anton Stefančič. Vsi trije so obtoženi, da so bili člani tajne teroristične organizacije ter pripadali Bernardičevi skupini, ki je imela nalogo izvršiti atentat na razne vodilne osebe.

Stjepan Glušac zanika vsako krivdo ter naglašava, da ni sodeloval v nobeni akciji, ki bi naštevala obtožnice. Sploh ne ve, kako pride na zatožni klopi. Na enak način se zagovarja tudi Levinač, ki se čudi, da je bil sploh aretiran. Ves čas, ko se je v Zagrebu dogajalo to, kar slika obtožnica, je bil v Brodu, kjer je bil tudi aretiran.

Tudi Stefančič izjavlja, da ni kriv. Kvečjemu bi moral biti na razpravi kot prič. Bernardič, Hadžiji in Pripiča sicer pozna, govoril je z njim tudi o politiki, nikdar pa ni bilo govora o kakih terorističnih organizacijah.

Po kratkem odmoru se je pričelo zasliševanje gostilničarja Frana Kuntića, ki je obtožen, da je skrivaj orožje in ga izročal zarotnikom. Kuntić je priznal, da je res prejel po neki ženski neki paket, ni pa vedel, kaj je v njem. Izročil ga je, kakor je bilo dogovorjeno. Naglašava, da so take usluge pri gostilničarjih običajne. Guseje često prinašajo v shrambo razne stvari. Da je bilo dogovorjeno posebno zvezo, o nič posebnega, ker vendar ne more izročiti stvari, ki so mu izročene v shrambo, ljudem, ki jih ne pozna osebno. Pri konfrontaciji z Bernardičem in Strakom je

Bernardiča spoznal in izjavil, da je njemu izročil paket z revolvetri, Strakon pa ni še nikdar prej videl.

Svedilo je še zaslišanje Debančica, ki pa ni izpovedal nič bistvenega. S tem je bila današnja razprava zaključena. Dogovorno z obrambo v ponedeljek ne bo razprava, da morejo zagovorniki proučiti materijal, ki je bil iznešen tekom razprave in da se obtoženci odpočijejo. V torek bodo zaslišani še ostali obtoženci, razen dr. Marka, ki bo zaslišan v sredo.

100.000 lejev za izsleditev držnih razbojnikov

Bukarešta, 10. maja. Vlada je razpisala za izsleditev napadalcev, ki so pred par dnevi napadli skupino bukareških diplomatov nagrado v znesku 100.000 lejev. Kljub vestim in vsestranski preiskavi storilcev doslej še niso mogli izslediti.

Potovanje Venizelosa po Trakiji

Atene, 10. maja. AA. Predsednik grške vlade Venizelos je potoval te dni po grški Trakiji in Makedoniji. Povsod je bil navdušeno sprejet.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22.77, Berlin 13.5025, Bruselj 7.8946, Budimpešta 9.8872, Curih 1095.7, Dunaj 7.9781, London 274.94, New York 56.48, Pariz 221.92, Praga 167.62, Trst 296.30.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.1250, Pariz 20.2625, London 25.10, New York 516.65, Bruselj 72.0750, Milan 27.0850, Amsterdam 207.8750, Berlin 123.25, Dunaj 72.83, Praga 15.2950, Budimpešta 90.3350, Bukarešta 3.07.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Prizadevanje avstrijskih agrarcev za zvišanje uvoznih carin na kmetijske proizvode

Dunaj, 10. maja. Trgovinska pogajanja, ki jih vodi Avstrija z Madžarsko in Jugoslavijo, potekajo zelo počasi in še ni mogoče reči, kdaj in kako bodo zaključena. Glavne težkoče tvori vprašanje povišanja uvoznih carin na žito, moko in živino ter mesne izdelke. Avstrijski agrarni krogi zahtevajo povišanje uvozne carine, da bi se na ta način nivelirale cene, ki so sedaj tako na Madžarskem kakor v Jugoslaviji mnogo nižje nego v Avstriji, zaradi česar avstrijsko kmetijstvo ne more uspevati in konkurirati. Avstrijski agrarni krogi so zadnja leta mnogo žrtvovali za povzdigo poljedelske produkcije, računajoč pri tem, da bodo mogli po zaključitvi trgovinske pogodbe z Nemčijo povsem izločiti uvoz iz Jugoslavije, Madžarske

in Poljske ter tako spraviti cene domačih proizvodov do višine, ki bi odgovarjala rentabilnosti domače agrarne produkcije. V zvezi s tem zahtevajo sedaj, da se povišava carina za žito na 6 zlatih kron, za moko na 8 zlatih kron, razen tega pa še dodatno uvozno carino 4 zlatih kron. Ta dodatna carina bi se ravnala po ceni uvoženega žita. Razen tega naj bi se razširila uvozna carina za meso in zaklano živino tako, da bi se osnovna stopnja raztegnila od 110 na 130 kg. Tako Madžarska kakor Jugoslavija se upirata temu povišanju nasprotuje pa mu tudi avstrijska industrija, ki se boji, da bi Jugoslavija in Madžarska izvajale represalije pri uvozu avstrijskih industrijskih proizvodov.

Spor Macdonalda z angleškim tiskom

Londoni tisk napada Macdonalda zaradi nasilstva policije proti vinarjem

London, 10. maja. V zadnjih dneh je nastal zanimiv konflikt med londonskim tiskom in ministrskim predsednikom Macdonaldom, ki je imel za posledico tudi vmešavanje policije. Minuli četrtek so trije londonski listi objavili vest, da je angleška vlada dala svoj pristavek za aretacijo Gandija, s pristavkom, da bo londonska vlada podpirala vsak ukrep, ki ga bo v zvezi z nemiri v Indiji izdala indijska vlada. Zaradi teh poročil je policija na višje povelje aretirala več novinarjev ter jih dolgo zasliševala. »Morning post« poroča, da je bil Macdonald zaradi

objave vesti o nameravni aretaciji Gandija zelo razburjen ter je zato naročil policiji, naj ugotovi, kako so prišle te vesti v javnost. Ker so glavni uredniki listov odklonili informacije o izvoru vesti, čeprav se jim je gozilo z zaporom, je policija alila na parlamentarne poročevalce ter je na ta način potom neke ženske dognala, da potekajo informacije od nekega člana vlade. Londonski tisk sedaj zaradi takega postopanja vlade in policije ostro protestira in o Macdonaldu, da hoče v Londonu ustvariti neke posebne vrste GPU.

Za onemogočenje vojne

Nasprotja v arbitražnem in varnostnem odboru zaradi konvencije o sredstvih za onemogočenje vojne

Ženeva, 10. maja. AA. Arbitražni in varnostni odbor, ki je zasedal pod predsedstvom dr. Beneša, je včeraj na četrti seji končal svoje delo. Zaradi Angleško - francoskega nasprotja v vprašanju varnostni odbor ni mogel sestaviti enotnega besedila za predlog mednarodne konvencije o ojačenju sredstev za onemogočenje vojne. Na današnji zadnji seji so podale nekatere delegacije izjave, na podlagi katerih se jasno vidijo razlike mnenj o osnovnih vprašanjih. Angleški delegat lord Cecil je izjavil, da se bo angleška vlada podvrgla predlogom sveta Društva narodov za poravnavo mednarod-

nih sporov pod pogojem, da priporočeni ukrepi ne ogrožajo nacionalne varnosti. Nadalje je lord Cecil izjavil, da je angleška vlada proti vsaki razširitvi sankcij, določenih v čl. 16. pakta Društva narodov. Francoski delegat Massigli, poljski delegat Sokal, rumunski delegat Antonijade, češkoslovaški delegat Firlinger in jugoslovanski delegat dr. Šumenković so podali izjave, ki so v ostrem nasprotju z izjavo angleškega delegata. Letošnje zasedanje Društva narodov se bo bavilo s tem vprašanjem in skušalo doseči sporazum.

trale. Središče za izvoz žita v Italijo naj bi bilo v Barcu, za izvoz na Češkoslovaško v Miškoleu, za izvoz v Avstrijo v Sopronju in za prevažanje po Dunavu v Budimpešti.

Železniška nesreča v Franciji

Pariz, 10. maja. Na progi Lille-Nancy je včeraj popoldne v bližini postaje Longuyon skočil s tira vlak. Smrtnih žrtv ni bilo, pač pa je materialna škoda zelo velika. Strojevodja in več potnikov je bilo lahko ranjenih. Vzrok nesreče še ni ugotovljen.

Francosko posojilo Rumuniji

Bukarešta, 10. maja. Tukaj se mudi zastopnik velike francoske trdnice Schneider-Creusot, ki se pogaja z rumunsko vlado o dobavi orožja za rumunsko vojsko. Govori se, da je od uspeha teh pogajanj odvisno, ali bo Francija nudila Rumuniji zaproseno finančno podporo ali ne.

Albansko opravičevanje

Tirana, 10. maja. AA. Albanska vlada je odredila, naj se zapleni albanski list, ki izhaja v Rumuniji, ker prinaša dozdven intervju z albanskim ministrom za zunanje zadeve o delovanju italijanskih državljanzov v Albaniji. Albanski minister za zunanje zadeve se je osebno napotil v italijansko poslanstvo, kjer je pred italijanskim poslanikom z ogorčenjem demantiral podtaknjene izjave in trdil, da gre za prosto laž.

Dva milijona brezposelnih v Nemčiji

Berlin, 10. maja. Po podatkih državnega zavoda za posredovanje dela in izplačevanje brezposelnosti podpore je bilo v začetku maja v Nemčiji kljub temu, da se je delovna kriza že znatno omilila, še vedno nad 2 milijona brezposelnih. Brezposelnost podpore je prejelo 1. maja 1.760.863, začasno podporo pa 320.236 oseb. Izdatki za brezposelnost podpore tvorijo ogromno breme za državo.

Strašna smrt jetnikov

Sherman (Texas), 10. maja. V zaporih tukajšnjega sodišča je bil med drugimi zaprt tudi neki zamorec, ki je obtožen, da je napadel belo žensko. To je sovraštvo, ki vlada med belimi in črnimi, še bolj podžgalo in velika množica je napadla sodišče, da bi dozdvenega zločinca linčala. Ko je etražna napadalcem zabranila dostop k zaporom, so polili pritličje sodišča z gasolinom ter nato poslopje zažgali. Stražniki so se komaj rešili, vsi jetniki, med njimi tudi omenjeni zamorec pa so našli grozno smrt v plamenih.

Prometni minister obolev

Beograd, 10. maja. Prometni minister Laza Radičević je nenadoma obolev na vnetju slepca ter so ga morali snoti prepeljati v sanatorij, kjer so ga operirali. Operacija je dobro uspela in je stanje bolnika zadovoljivo.

Ubegli dijaček

Zagreb, 10. maja. Učenec 2. razreda realne gimnazije v Zagrebu, 12-letni Ivan Pecigos, ki govori nemški in hrvaški, je pobegnil od doma. Naprošajo se vse orožniške postaje, zlasti one v Sloveniji, naj izsledijo ubegačega dečka.

Prodaja Draškovičevega dvorca v Virovitici

Virovitica, 10. maja. Občinski odbor v Virovitici je odobril kupno pogodbo, po kateri prevzame občina za 1.200.000 Din dvorec grafa Draškovića, ki bo odplačan v 15-letih s godstotnimi obrestmi.

Restavracija najstarejše džamije v Sarajevu

Sarajevo, 10. maja. Včeraj na prvi dan kurhanskega bajrama je bila otvorena najstarejša džamija v Sarajevu, ki je bila v zadnjem času zaprta zaradi restavriranja. Svečanosti so se udeležili vsi muslimanski verski krogi.

Nega naravne lepote.

Velika priljubljenost Elida-proizvodov leži brezdvomno v nepremagani kakovosti. Ti fabrikati so enakovredni najboljšim inozemskim proizvodom. Elida vam daje vse ono, kar potrebujete za negovanje Vaše naravne lepote.

ELIDA

Ženska na poletu iz Anglije v Avstralijo

Bunderabas, 10. maja. AA. Angleška letalka Amy Johnson, ki skuša prekositi letalski rekord na progi Anglija-Avstralija, je snoti prispela v Bunderabas in je davi nadaljevala pot v Karaki.

Madžarske žitne centrale

Budimpešta, 10. maja. Kakor se je zvedelo v dobro poučenih krogih, namerava vlada v kratkem ustanoviti štiri žitne cen-

Mestna trošarina in pre-skrba Ljubljane z mlekom

V Ljubljano se dnevno uvozi 16.227 litrov mleka in plača letno za mleko 17.788.565 dinarjev — Trošarina ne sme biti povod za povišanje cen mleku

Ljubljana, 10. maja.

Izmed vseh davčnih oblik je gotovo najmanj simpatična obremenitev nučnih življenjskih potrebščin. Ako je mestna občina ljubljanska navzlic temu dejstvu v zadnjem času zvišala razne trošarine, je iskati opravilo za to odločitev le v izjemnih finančnih okoliščinah, v katerih se nahaja občinsko gospodarstvo vseh milijonskega izpadka dohodkov na trošarini na vino in vseh milijonskih povzročkov stroškov za šolstvo, ceste, regulacijo Ljubljane in za druge neodložljive investicije.

Pri uvedbi zvišanih, oziroma novih trošarinskih tarif je mestna občina pazila, da razdeli nova davčna bremena enakomerno na vse predmete in to v izmeri, kot jih najlažje prenese trgovina, producenti in konsumenti.

Ko je stopila nova mestna trošarinska tarifa v veljavo, se je pokazalo, da v nekaterih postavkah ne odgovarja popolnoma nameni po najpravičnejši razdelitvi javnih bremen ter da so potrebne spremembe v varstvo interesov trgovine, producentov in konsumentov. Te spremembe se bodo tudi izvršile in ustrezno bo upravičenim zahtevam vseh interesov. Veliko je pa tudi neopravičene kritike o novi trošarinski tarifi. Postavljajo se trditve, ki ne drže in sogodijo so se slušati, da n. pr. producenti iz naslova novih trošarin neopravičeno in prekomerno zvišujejo cene svojim produktom. V tem pogledu si oglejmo za danes samo novo trošarinsko tarifo na mleko, na kateri je zahtevano brez izjeme vse ljubljansko prebivalstvo in zaradi katere je v javnosti največ govora.

Po uradni statistiki se uvozi v Ljubljano dnevno 16.227 litrov mleka. Producenti uvozi mleka strankam na dom dnevno 8071 litrov, prekupčevalci 4126 litrov, dočim ga uvozi mlekarne 4030 litrov dnevno.

Producenti dovažajo mleko v Ljubljano na ročnih vozičkih ali s konjsko vprego. Po stari tarifi (tržniti) so preje plačevalci proizvedli pri uvozu mleka v Ljubljano od ročnega vozička po 1 Din in od konjske vprege po 2 Din. Po novi tarifi plačujejo direktni dobavitelji mleka konsumenti po 10 par od litra, dočim je tržniti od vozička, odnosno voza odpadla.

Večina direktnih dobaviteljev mleka uvaža v mesto na vozičku po 15 litrov mleka na dan. Po stari tarifi so plačevalci ti dobavitelji po 1 Din, po novi tarifi pa plačujejo 1,50 Din od vsakega uvoza. To se pravi, da se je zvišala trošarinska pristojbina pri 15 litrih mleka za 50 par, ali cca. 3 pare za liter. Za voz, recimo 30 litrov mleka, se je pa po stari tarifi plačalo 2 Din tržnine, po novi tarifi se pa plača 3 Din od vsakega uvoza, kar da povisek na uvoznini za 1 Din, ali zopet cca. 3 pare na liter. Neutemeljena je torej zahteva nekaterih dobaviteljev, ki sedaj zahtevajo od strank iz naslova povišane trošarine po 10 ali celo 15 par od litra, ko pa znaša povisek uvozninske pristojbine le 3 pare od litra. Še manj je pa opravičen vsakteri povisek cen mleku onih številnih dobaviteljev, ki dovažajo le 10 litrov mleka na dan, ker ne plačajo niti pare več uvoznine, kot so jo prej.

Kakor rečeno, se uvozi dnevno v Ljubljano 16.227 litrov mleka. Ako računamo za liter mleka običajno ceno 3 Din, dobimo Din 48.681, katere plačajo ljubljanski prebivalci dnevno za mleko. Letno dobe torej dobavitelji - okoličani za v Ljubljani prodano mleko 17.788.565 Din. Pri tem ogromnem izkupičku bi smeli pač upravičeno pričakovati, da mali povisek trošarine 3 par od litra ne prevale producenti na konsumenta in da zahtevajo za mleko isto ceno, kot so jo dosedaj. Tem manj so pa prekupčevalci upravičeni povišavati cene mleku. Znamo je, da kupujejo prekupčevalci mleko pri producentu po 1.60 Din do 1.80 Din za liter. Mleko prodajajo v Ljubljani po 3 Din za liter, torej si za posredovanje in dovoz zaračunajo po 1.20 do 1.40 Din od litra, to-

rej več kot eno tretjino od nabavne cene. Prekupčevalci in mlekarne uvozi v Ljubljano dnevno 8156 litrov mleka, ali letno 2.976.940 litrov. Za to mleko plačajo producenti v znesku po 1.80 Din skupaj 5.358.492 Din, dobe za zanj po 3 Din od litra, ali 8.930.820 Din. V diferenci med nakupom in prodajo v znesku 3.572.328 Din jim pač ne bo težko prevzeti na se breme povišane trošarine v znesku cca. 3 par od litra.

Po vseh teh neizpodbitnih ugotovitvah je več kot jasno, da nova občinska trošarina ne bi smela povzročiti podražitve mleka v Ljubljani in da je izkupiček, oziroma zaslužek producentov in prekupčevalcev mleka tako velik, da lahko utrpí trparsko povišanje trošarine!

Pri tej priliki bi ne bilo odveč opozoriti, da je skrajni čas, da se uredi tudi v Ljubljani trgovina z mlekom. Gospodarski razlogi govore za to, da se trgovina z mlekom koncentriira in ustanovi v Ljubljani centralno mlekarino, ki bi preskrbovala mesto z mlekom. Ljubljana bi imela od centralne mlekarne korist predvsem v tem, da bi bila kontrola po kakovosti mleka lažja, producenti bi si pa prihranili precejšen del režijskih stroškov. Pomislimo samo, da producenti sami zvozišjo na dan v Ljubljano 8071 litrov mleka. Ako računamo, da odpade na posameznega producenta povprečno po 15 litrov mleka na dan, se to pravi, da dovažajo v Ljubljano dnevno samo čez 500 kmečkih delovnih moči. Vse te delovne moči so za skoraj celo dopoldne odtegnjene domačemu gospodarstvu. Koliko bi pridobila okoliška gospodarstva, ako bi bile te delovne moči ohranjene domačemu delu in bi se mleko v Ljubljano dovažalo z modernimi prometnimi sredstvi v veliki množini iz okoliških nabirališč mleka. Mlekarke zahtevajo v ljubljanski okolici in mestna občina naj bi prevzela inicijativo, da se vendar enkrat že reši to pereče vprašanje, v korist kmetov okoličin in ljubljanskih konsumentov. V mestni klavnicni z vzornimi hišnimi napravami so že prostori dani, kjer bi se lahko zbiralo mleko za ljubljanski konsum.

Ivan Tavčar.

Alkoholne tekočine v Sloveniji

Dr. Tomaž Masaryk, največji državnik in filozof sedanje dobe, je menda že nad 30 let abstinent in je zalec temu ali pa morda baš radi tega letos dosegel svoj 80. rojstni dan.

Poleg njega spridučejo živo in glasno milijoni abstinentov po vsem svetu, da se brez uživanja opojnih pijač lahko in bolje živi kot z njimi. Izdale so se že mnoge knjige in brošure, ki poučujejo naš narod, da le trezno življenje ohranja človeka krepkega in zdravega, pa gospodarsko trdnega, vendar v zvezi vsem tem tehtnim dokazom naši ljudje ne odnehajo od pijačevanja, ampak se od leta do leta globlje pogrežajo v pogubonosni alkoholizem, kar spridučejo ponovno lanska statistika o plačani državnih trošarin (v oklepajih milijoni za leto 1928.) v Sloveniji:

vino	23.073.480 Din (9.4 Din)
pivo	6.771.699.92 Din (0.96 Din)
žganje	3.619.295.66 Din (0.96 Din)
špirit	4.967.590.08 Din (0.96 Din)
Vzrok tem velikim razlikam v zadnjih dveh letih je silno povišana trošarina, kar je dalo povod tudi višji ceni zlasti pri pivu.	
Povišana trošarina pa se je začela plačevati šele z začetkom budžetnega leta, to je s 1. aprilom 1929, zato se je mogla doletiti samo približna količina v litrih:	
vina	32.5 milijonov (26.9)
piva	0.85 milijonov

Za leto 1928. pa ni sploh znana količina piva v litrih, vendar je veliko manjša od lanskega leta, ko je bila zelo huda vročina. Količina žganja in špirta pa se ni mogla dognati niti približno. Zelo opasna

za nas pa je svobodna žganjekuha pri poljedelcih. Ker je ta seveda popolnoma brez vsake kontrole, moremo za to žganje zopet le približno statistiko navesti.

Recimo, da je v Sloveniji 10.000 žganjarskih kotlov in se povprečno na vsakem skuhu na leto po 200 l do 50% žganja, skupno 2 milijona litrov, je to množina, ki mora duševno in telesno uničiti predvsem naš kmečki rod.

Jutri ob pol 12

Novoporočena pri obedu. (Groteskna slika M. Maleša)

se bo vršila v Jakopičevem paviljonu otvoritev umetniške razstave »Sodobna jugoslovanska grafika«. Svoja dela so razstavili od Slovencev: Miha Maleš, Globočnik, Pirnat, Preglva in Pavlovec (tkzv. »četrti generacija«), Fran Kralj in Tone Kralj; od Hrvatov: Detoni, Hegeduš, Postružnik in Tiljak; od Srbov: Tobakovici in Todorovičeva.

Razstavljena dela so pomembna zlasti radi tega, ker nudijo zanimiv pogled v snovanje naših najmlajših: Marsikoga bo do presenetili keramični izdelki in risbe g. Franceta Kralja.

Razstava bo odprta do 25. maja dnevnod 10. do 13. in od 14. do 19. ure.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 10. maja.

Aušič Franc, zidarski mojster v Smerberju, je prijavil policiji, da je nekdo vlomil v barako pri novi stavbi Presetnika Janeza na Smarski cesti in mu odnesel zidarsko obleko in dva suknjica ter druge malenkosti v vrednosti okoli 300 Din. Osumil je nekoga delavca iz Bosne, ki je delal pri njem in je poznal barako. Prišel je v barako na ta način, da je odtrgal ključavnico. Policija tatu še išče.

Včeraj sta bila aretirana Gajzer Leopold zaradi izgreda v javnem lokalni in Uršič Ivan zaradi beračenja. Oba sta pa bila vinjena in so ju zato vtaknili v policijske zapore, da se iztreznita. V zaporu je Gajzer kričal in razbijal, kar pa ni bilo všeč Uršiču, ki je hotel imeti vsaj v zaporu mir. Zato je nastal med njima najprej prepri, nato pa pretep. Gajzer je udaril Uršiča po očesu in ga ugriznil v prst. Uršič je pa nasprotnika ugriznil nad očesom, v brado in v nadlaket. Oba je razdružil šele stražnik. Na policiji so ju obvezali.

Zaradi kršenja cestno-policijskega reda je bilo včeraj ovađenih 11 voznikov, zaradi nepravilne vožnje z avtom pa neki šofer. Aretirana je bila neka ženska, ki je osumljena tatvine in se je pojavila v Ljubljani, dasi je bila izgnana in neki be-rar zaradi beračenja.

V bolnico so pripeljali Milana Lončarica, delavca, ki si je pri padcu poškodoval levo roko in pisarniškega slugo Vinka L. iz Vevč, ki se je ustrčil s samokresom v prsa, ker so mu sporočili, da je prinesel premalo denarja v pisarno, kar je slugo tako razburilo, da si je hotel končati življenje. Takoj nato so v pisarni ugotovili, da je denarija zadostil in so se samo zmotili. Vsekakor usodna pomba! K sreči slugina poškodba ni nevarna.

Gospodarji in najemniki

Nekaj slik, ki pričajo, kako nekateri gospodarji po nepotrebnem šikanirajo najemnike

Na naš poziv, ki smo ga pod tem naslovom objavili v torkovi številki in otvorili anketo, so se takoj pričeli javljati zatirani in preganjani, namreč zatirani najemniki in preganjani gospodarji, ker nikdo ni bil zadovoljen s stanovanjsko zaščito, kakor tudi sedaj še niso. Tako je pač vedno in povsod, kjer gre za prisiljeno pogodbo in denar, ker gotovo vsaj ena stranka sodi, da se ji godi krivica. Pri prostovoljnih in svobodnih pogodbah med gospodarji in najemniki bo pa trenje ponehalo, če bodo na obeh straneh zavladale popustljivost, razsodnost in potrpežljivost.

Da dobimo jasno sliko dosedanjih razmer, moramo spoznati zahteve gospodarjev in želje najemnikov. Na žalost smo se prepirali, da mnogi gospodarji po odpravi stanovanjske zaštite pretiravajo, seveda le tisti, ki so tudi prej šikanirali in tiranizirali svoje najemnike z največjo iznajdljivostjo in celo perversnostjo, najemniki so jim pa na enak način skušali nagajati, kjer je le šlo. Ko to poneha, se stranke pomirijo in zopet bo zavladala zadovoljnost. Kako naj to najdemo in z najmanjšimi žrtvami z obeh strani dosežemo, naj nam pojasnijo najemniki in gospodarji sami, ker bomo objavili vse resnične izkušnje in predloge obeh strank.

Za danes samo nekaj malih skic, kjer so najemniki narisali gospodarje in njih zahteve po odpravi stanovanjske zaštite.

Vdova malega uradnika pripoveduje: Sami veste, kako majhne so penzije, a vendar redno plačujemo stanovanje. Obledeni moramo biti čedno, ker smo pač gospoda, v želodec nam pa nikdo ne vidi. Če bi ne pomagal stric, veljaven gospod, bi morali poginiti.

Trije mlajši hodijo v šolo, starejša hčerka pa doma čaka na službo. Niti vplivni stric jo ni more najti.

Tudi hišni gospodar ima hčer, v svoji pisarni ima pa tri gospodične po 300 Din na mesec za 10 in tudi več ur na dan.

Od mene je zahteval, da mora naš stric njegovi hčerki preskrbeti službo z mesečnih 1500 Din, češ, da nam drugače odpove stanovanje. Imenovana je bila druga, mi moramo iz stanovanja, stric pa niti za mojo hčerko ne more najti najskromnejše službe.

Po večmesečnem iskanju sva končno odkrila bomo stanovanje v stari kmečki hiši na periferiji, je pripovedoval mlad par. Bala sva se, da se nama ne pokvari nova oprava v tako zapuščenem, vlažnem stanovanju, a računala sva, da bo boljše, ko bo na najin račun vse prenovljeno. Čeprav je bila cena visoka, sva bila zadovoljna, samo da bi končno imela svoje gnezdo. Gospodinja, ki prodaja zelenjavo na trgu, nama ni hotela dati pravega odgovora, češ, da nama svoj sklep pride sama povedati.

Ze drugi dan se je ustavila ciza pred hišo, kjer so nama moji starši odstopili sobo, in prišumela je mogočna dama. Osvrnila je z očmi najino novo modro, na a skromno opravo in se namrdnila: »Tf, s tako beračijo pa že ne pridete v mojo hišo« in odvihrala.

Na svojem romanju za stanovanjem sem dospel prav do Gornje Siške. Sicer malo in drago stanovanje kakor sredi mesta, ampak razgled čudovit. Skočil sem v avtomob in se takoj povrnil s presrečno ženi. Ko sva si čistila čevlje, je gospodinja že prinesla par copat: »Parketi so novi in sezuati se morate vedno že tukajle pod stopnicami, da se ne pokvarijo. Nate, za danes obujite kar te le copate.« Pogotila sva copate in sedla po ogledu stanovanja v gospodinjin salon. Prijazno je zastavila: »Kaj pa, ali jeste morebiti — polenovko?« Na malo čudno vprašanje sva vzkliznila oba: »Pa še kako, saj sva Primorca!« — »Obžalujem, ne bo nič s stanovanjem — ne prenesem tega smrada — pfuj!«

Potem sva šele zvedela, da je bila gospodinja vile prej natararica pri Dalma-tinu.

Skličen, droben starček, čist in zlikan, kakor iz škotljice. Okrog osemdesetih, bled in izstradan kronski penzionist. Ne bo dolgo.

Zivahno in v božjo voljo vdano raz-laga svoj neskončni križev pot:

»Edini priboljšek mi je kak honorar. V mladinski list pišem pesmice. Zelo le-po na pomlad imam, pa bi jo vam odstopil... Prav od srca mi je šla in zastoj-vam jo dam in čast mi bo itd. Daleč zuna-j sem našel sobico. Novo stranišče na vodo zahteva gospodar in nov štedilnik, pa tudi nova tla bi moral položiti in dal napraviti nova okna, ker so stara stroh-nela in se ne zbirajo več, meni pa ško-duje prepih. Tudi elektriko bi moral vpe-ljati, preslikati bi pa dal gospodar po svo-jem okusu na moj račun.«

»To je malenkost« je dejal gospodar, »ampak vi ste preslabotni. Moj najemnik mora znati vsa kmečka dela in mi pom-a-gati pri oranju in pri košnji, kidati gnoj, pa na živino se mora razumeti. Za v hlev, da bi ponoči čakali, kdaj bo krava sto-čila, bi bili že, za drugo ste pa za nič. Adijo!«

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, dne 10. maja 1930. Katoliški

izidor. Pravoslavni: 27. aprila, Sava.

Jutri: Nedelja, dne 11. maja 1930. Katoliški: 3.

povelik. Pravoslavni: 28. aprila, 9 mučenikov.

DANASJNE PRIREDITVE.

Drama: Konec poti. C.

Opera: ob 15. materinski dan (Ove Marički

ali Brez mame).

Ob 20. Grofica Marica. Gostuje gđc. Lubeleva.

Kino Matica: Tebe sem ljubil.

Kino Ideal: Gospodična potepuh.

Kino ljubljanski dvor: Baron Trenk.

Vokalni koncert učiteljskega pevskega zbora

ob 20. v Unioni.

Akademija trezne mladine v Delavski zbornici.

NEDELJSKE PRIREDITVE.

Drama: Pastolovec pred vrati.

Opera: Pohujšanje v dolini šentiljovskanj, pre-mijera ob 20.

Kino Matica: Tebe sem ljubil.

Kino Ideal: Gospodična potepuh.

Kino ljubljanski dvor: Baron Trenk.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Leustek, Restjeva cesta in

Bobinec, Rimska cesta.

„Narodovi“ arhitekti in „Slovenčevi“ arheologi

»Slovenec« nam danes bere levite, ker smo popravili vest o pretirani višini ljubljanskega nebotičnika in objavili v sredo pravilno notico, da nam Pokojniški zavod poroča, da je lsnadstropni nebotičnik fantazija, pač je pa visoka stavba osnovna misel za novo palačo. To je tudi resnica in današnji »Slovenec« piše o osemnadstropni stavbi. Je pač križ, da ta »najbolji informirani« list zve za take novice šele pri gremilni seji, zato nas je pa odškodoval s senzacionalno novico o rimskih grobovih in to-le strokovnaško razlago:

»V ženskih grobovih pa so bile vlasnice, zlati prstani s kamni, zlati uhani, v nekaterih grobovih tudi male steklenice za solze.

Rimljani so namreč našli pri pogrebnih posebne ljudi, ki so za mrticem lokalni in točili solze v male steklenice, katere so mu potem dajali v grob.

Tako torej »Slovenčev« arheolog kar v steklenice toči bridke solze. Rimljani so pa svojim mrtvim ženicam in lepoticam dajali v grob le male, tudi solzam podobne stekleničice, ki jim Nemci pravijo »Tränenfläschchen«, polne najfinejšega — parfuma.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

W. S. Maugham

Mož z brazgotino

Zanimati sem se začel zanj šele, ko sem opazil njegovo široko, rdečkasto brazgotino, segajočo v obliki srpa od senca do brade. Bila je najbrž posledica težke rane in ugal sem, je-li bila zadana s sabljo ali s črepinjo školjke. Bila je nenavadna na tem okroglem, dobrodušnem obrazu z otroškimi, drobnimi in nežnami potezami, ki se niso prav nič ujemale z njegovim obilnim telesom. Bil je krepak mož izredno visoke postave. Nikoli ga nisem videl oblečenega drugače nego v ponošeni sivi obleki, srjaci barve khaki in s prestreljenim širokim klobukom na glavi. Snaga mu je bila tuj. Dan za dnem je prihajal ob določenem času v Palace Hotel mesta Guatemala in počasi se je majal po točilnici ter ponujal v nakup srečke. Če se je preživljal s tem, je življal slabo, kajti le redko sem videl, da se je kdo zanimal za srečke. Pač sem pa večkrat videl, da mu ponujajo po-zreke in tega je vedno navdušeno sprejel. Prerival se je med muzicami, pri vsaki se je ustavljal in ponujal srečke. Če se ni nihče zmenil zanj, je nadaljeval svojo pot. Mislim, da je bil več-noma pijan.

Nekoga večera sem stal z znancom v točilnici, naslonjen na pult, ko je vstopil mož z brazgotino. Bilo je v Palace Hotelu mesta Guatemala, kjer to-čijo znameniti cocktaili Martini. Morda

sem bil po svojem prihodu že dvajseti odklonil srečke, katere mi je ponujal. Moj znanec mu je pa prijazno pokimal.

— Kako se počutite, general? Kaj je novega?

— Ne posebno slabo, — je odgovoril mož z brazgotino. — Kupčije niso baš najboljše, toda da bi le slabše ne bile.

— Kaj boste pil, general?

— Konjak.

Izplj ga je v dušku in postavil ko-zarček na pult. Ko mi ga je znanec predstavil, je priklimal.

— Gracias. Hasta luego.

Potem se je obrnil in začel ponujati srečke možem, stoječim kraj nas.

— Kdo je ta vaš prijatelj? — sem vprašal svojega znanca. — Groza me je obšla, ko sem prvič videl strašno brazgotino na njegovem obrazu.

— Ta ga pač ne krasi, je-li? Mož je politični izgnanec iz Nicaragua. Je sicer grobian in bandit, vendar pa ne slab dečko. Tu pa tam mu dam nekaj bezov. Bil je revolucionarni general in da mu ni zmanjkalo streliva, bi bil str-moglavil vladno in postal vojni minister namesto da bi prodajal po Guatemali srečke. Ujel so ga z njegovo bando in takoj je moral pred vožjo sodišče. Ka-kor veste, se dogajajo take reči v teh deželah pogosto in tako je bil obsojen na smrt. Ustreljen bi moral biti drugo jutro na vse zgodaj. Mislim, da je ve-del, kaj ga čaka, ko so ga ušli. On in njegovi štirje tovariši so prebili noč v

ječi in ubijali čas s kartami. Ker niso imeli denarja, so igrali za vžgalice. Pravil je, da se svoj živ dan ni imel take smole. Ves čas je dobil samo šest-krat in ko so vstopili zjutraj v celico vojaki, da odvedejo obsojenca na mo-rišče, je imel zaigranih več vžgalic, nego bi jih potreboval varčen človek vse življenje.

Privredil so jih na dvorščiki jetnišni-ce in vseh pet so postavili k steni. Pred obsojenca je stopil oddelek vojakov. Nastala je tišina in naš prijatelj je vprašal službujočega častnika, čemu jih pustiti čakati. Častnik je odgovoril, da je izrazil general vladne vojske željo prisostvovati usmrtni in zdaj čakajo njega.

— Torej imam še čas pokaditi ci-gareto, — je dejal naš znanec. — Ge-neral ni bil še nikoli točen.

Toda komaj je prižgal cigareto, je stopil na dvorščike general — bil je San Ignacio, ne vem, ali ste ga poznali — s svojim pobočnikom. Opravili so običajne formalnosti in San Ignacio je vprašal obsojenca, če imajo pred smrtjo še kakšno željo. Štirje so odkimali, naš znanec je pa odgovoril:

— Da, rad bi se poslovil od svoje žene.

— Dobro, zgodi se vaša volja. Kje je vaša žena?

— Pred jetnišnico čaka.

— To se pravi, da bo treba z usmr-titvijo pet minut počakati.

— Se toliko ne, gospod general, —

je odgovoril naš znanec.

— Dva moža naj ga spremita!

Dva vojaka sta stopila naprej in obsojenec je odkorakal z njima na določeni kraj. Tedaj je zadonela salva in štirje obsojeneci so se zgrudili. Padali so z grotesknimi kretnjami kakor lutke v lutkovem gledališču. Čast-nik je stopil k njim. Enemu, ki je še kazal znake življenja, je pognal v glavo dve krogli iz svojega samokresa. Naš prijatelj je bil ta čas pokadil svojo cigareto.

Pri vratih so se začuli razburljivi glasovi. Neka ženska je prihitela na dvorščike in obstala. Zakričala je, raz-prostrla roke in planila naprej.

— Caramba! — je vzkliznil general.

Bila je črno oblečena, lase je imela razpuščene in njen obraz je bil mrtva-sko bled. Bila je skoro še deklica, slo-ko in gibčno bitje pravilnih potez in od groze izbuljenih oči. Ko je na vso moč tekla, je imela usta nekoliko odprta in groza ji je krasila obraz. Bila je tako očarljiva, da so celo zakrknjeni vojaki strmeli. Vrgla ji je stopil dva koraka naproti. Vrgla se mu je v naročje. Hro-peče je vzkliznil »duša mojega srca« in jo strastno poljubil. V naslednjem trenutku je potegnil izza raztrgane srjace oster nož — ne vem, kako je ravnal, da ga je mogel obdržati, ko so ga aretirali — in ga zasadil ženi v vrat. Kri je briznila iz prerezanih žil po nje-govi srjaci. Se enkrat jo je strastno objel in se prisel na njene ustnice. To se

je zgodilo tako hitro, da nekateri sploh niso vedeli, za kaj gre. Drugi so pa prestrašeno zakričali. Priskočili so in ga zgrabili. Iztrgali so ga iz objema in da ni pobočnik prestregel dekleta, bi bila padla. Bila je za onesveščena. Po-jožili so jo na tla. Obstopili so jo in groza jih je spreletavala ob pogledu na njen smrti boj. Puntar je vedel, kam je meril, in zato je bilo nemogoče usta-viti kri. Se nekaj mučnih minut in po-bočnik, klečeč pri nji, je vstal, rekoče — Mrtva je.

Puntar se je prekrizal.

— Zakaj ste to storili? — je vprašal general.

— Ljubil sem jo.

Nekaj kakor vzdih olajšanja je spre-letelo vse. Izbuljenih oči so gledali mo-rlica. General ga je nekaj časa srepo-gledal, potem je pa dejal:

Ne govori.
— Kaj sem slišal? Rodbinski oče si, da letaš za vsakim predpasnikom!
— Ali poznaš mojo ženo?
— Ne.
— Potem pa nikar ne govori.

Iz naravoslovja.
— Zapomnite si kratko, da leže jajca vse, kar leta.
— Prosim, gospod učitelj, ali leže jajca tudi gospod minister, ki leta po zraku? — se oglasi Janezek.

Sedanji in bodoči.
— Cui, prijateljica, kako to, da te vidim, vedno s Francetom, na drugi strani pa zatruješ, da je Janez tvoj bodoči?
— Vse je v redu, kajti France je moj sedanji.

Rodbinski zoo.
— Mamica, gremo se živalski vrt. Jaz sem slon, Slavica pa opica. Pridi, mamica, in igray se z nami.
— Kaj pa naj bom jaz?
— Ti boš nosila slonu in opici čokolado.

ZVEČER za namakanje

ŽENSKA HVALA

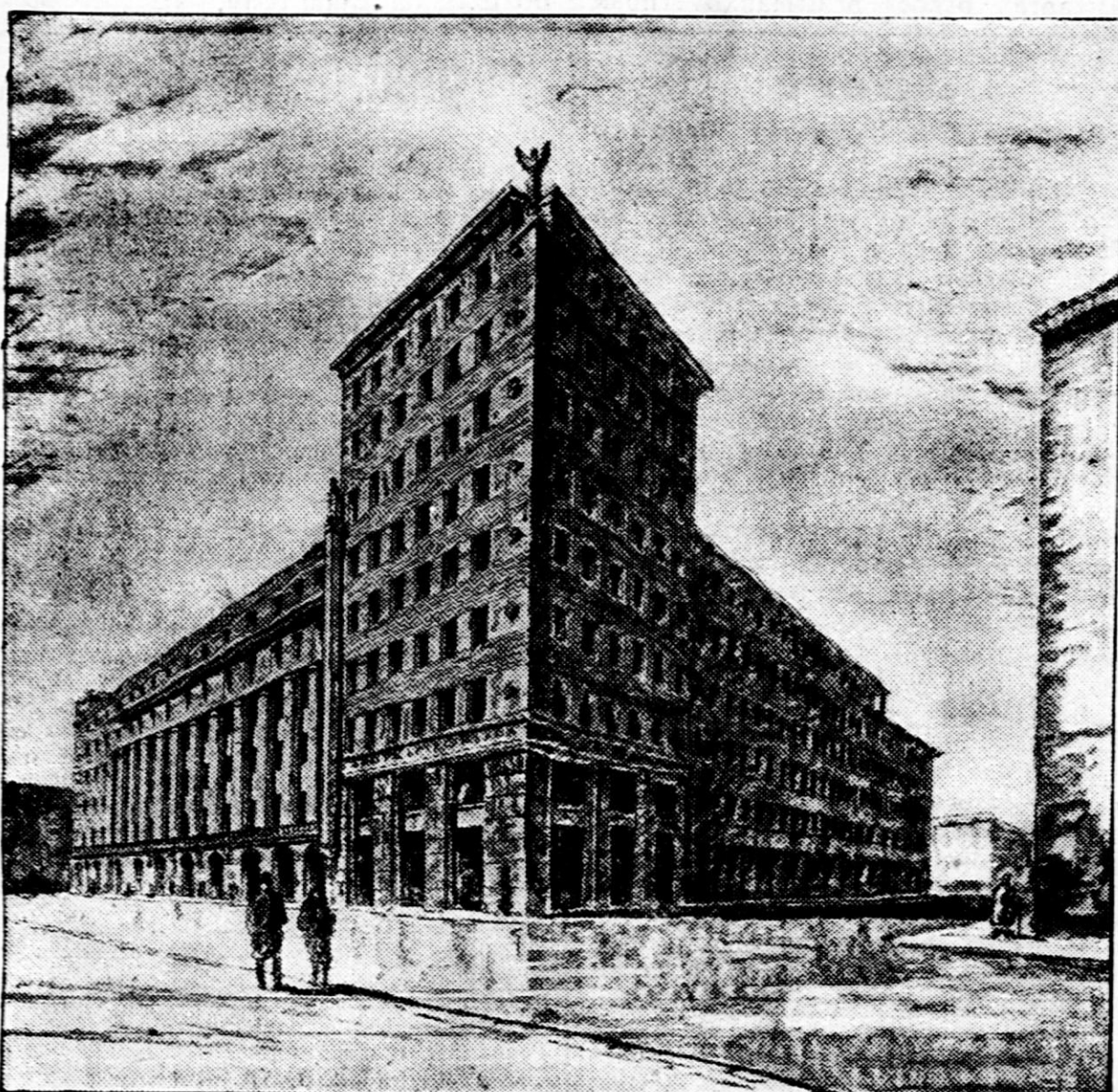
ZJUTRAJ za izkuhanje

TERPENTINOVO MILO

pa je pranje gotovo!

Ljubljana dobi impozantne palače

S pripravljanimi deli za nebotičnik Pokojninskega zavoda prično že prihodnji mesec — Palačo si bo gradila tudi Glavna bratovska skladnica v Ljubljani

Skica nebotičnika Pokojninskega zavoda

Da ne bo nesporazuma, moramo izrecno poudariti, da ta slika ne predstavlja definitivne rešitve, temveč samo idejo, kako bi mogel izgledati nameravani nebotičnik.

Ljubljana, 10. maja.

Magistratni gremij je včeraj obravnaval med drugimi prošnjami za stavbna dovoljenja tudi prošnjo Pokojninskega zavoda, ki namerava zgraditi na svojem svetu ob Dunajski cesti in Gajevi ulici dvojno palačo v obliki nebotičnika. Iz prošnje posnemamo:

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani namerava zgraditi na svojih parcelah tik Kredite banke ob Dunajski cesti ter Gajevi in Beethovnovi ulici dve veliki palači. V to svrhu je razpisal javen natečaj za pridobitev idejnih načrtov za ti stavbi. Na žalost pa natečaj ni dosegel zaželenega uspeha. Zato se je zavod obrnil na prof. Plečnika s prošnjo za njegov nasvet.

Moister Plečnik je po temeljitem študiju in prevdaru prišel do zaključka, da bi bilo edino pravilno na vogalu Dunajske ceste in Gajevi ulice iz estetičnih in gospodarskih razlogov postaviti močno vogalno stavbo in sicer nekaj stolp z osmimi nadstropji. Stavba bi imela kvadratno tloris s stranmi širine stavbne parcele ob Dunajski cesti, to je 19,20 m. Višina bi znašala okoli 32 m. S to višino bi se veliko poslopie Kredite banke pravilno vključilo ter bi cel blok ob Dunajski in Aleksandrovi cesti, Gajevi in Beethovnovi ulici dobil svoj izrazit zaključek. Nadaljna stavba v Gajevi in Beethovnovi ulici bi pa bila 5 oz. 4-nadstropna.

Pokojninski zavod je takoj osvojil želanji domislek mojstra Plečnika ter prošil mestni magistrat ljubljanski, da izda principijelno stavbno dovoljenje za tako zgradbo, da bo zavod lahko takoj pričel z napravo načrtov ter še tekom meseca junija s stavbo.

Izjavljamo, da se bodo načrti izvršili po intencijah prof. Plečnika ter da bo stavba kar najbolj moderno opremljena. Gotovo bo naša palača kot dominantna centra trgovske Ljubljane našemu mestu v velik kras.

V orientacijo prilagamo skico študije zgradave ter izrečno povdarjamo, da je skica samo označenje stavbnih mas in predložena fasada ne tvori nikakega definitivnega.

Magistratni gremij se je zavedal velikega gospodarskega in estetičnega pomena projekta Pokojninskega zavoda ter je prošil Pokojninskega zavoda v javnem in-

teru izredno prijazno sprejel. Nova stavba bo najvišja, kar jih je bilo dosedaj v Ljubljani in bo predstavljala arhitektonsko središče Ljubljane. Mestna občina bo Gajevu ulico regulirala tako, da bo imela isto lice, kakor prometna Aleksandrova cesta.

Končna proračunska svota za to stavbo še ni znana. Sodi se, da bo veljala okoli 10 milijonov Din.

Kakor nam sporočajo delegati bratovskih skladnic, je na občnem zboru Glavne bratovske skladnice v Ljubljani stavil delegat Ignac Tršek iz Raven v smislu sklepa predkonference delavskih delegatov naslednji predlog:

Delavska delegacija predlaga skupščini, da sprejme sklep, s katerim pooblašča glavni upravni odbor, da stremi za tem, da se čim prej postavi lastna stavba na primernem kraju v Ljubljani; iz sredstev nezdorne in pokojninske blagajne, in to iz razlogov:

1. Da bi bilo to v interesu glavne bratovske skladnice, nas prepričuje dejstvo, kako postopa v tem pogledu Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

2. Kakor znano, imata glavni bratovski skladnici v Zagrebu in Sarajevu že lastne stavbe in tak projekt ima tudi Glavna bratovska skladnica v Beogradu, kar sigurno pomeni napredek teh ustanov, ne pa izgubo.

Tršek je utemeljeval svoj predlog s tem, da bi bratovske skladnice pač ne bile utrpel tako občutne izgube ob priliki devalvacije denarja in pri vojnem posojilu, če bi imele svoje premoženje naloženo v nepremičninah. Lastna stavba pa bi se gotovo rentirala, zlasti če se vzame v poštev sedanja visoka najemnina za uradne prostore. Podpredsednik Šober je najtopleje pozdravil Trškov predlog in apeliral na skupščino, da ga sprejme. Predlog je bil soglasno sprejet.

Kje bo stala palača Glavne bratovske skladnice, se še ne ve. Projektirana je bila poleg ljubljanske kreditne banke, a so bratovsko skladnico prehiteli drugi interesi. Želijo je, da se najde tudi za to palačo prostor ter da bi se ne štedilo z denarjem, da se na ta način zgradi palača, ki bo dostojno reprezentirala rudarstvo Slovenije. Kakor izveemo, se računa, da bo tudi ta palača stala okoli 10 milijonov Din.

Ljubljana in njen tujski promet

Prva seja in prvi sklepi TPS — Poročevalci — Predlogi

Ljubljana, 10. maja.

V »Slovenskem Narodu« z dne 1. marca t. l., števil 50, smo objavili članek pod gorenjim naslovom in predlagali, da se za širokopotezno in intenzivno propagando na korist Ljubljane oziroma za sistematično usmeritev prometa tujcev ustanovi posebna organizacija ali urad, ki bo propagando za Ljubljano centraliziral in vodil. Podali smo obširno smernice in sredstva te propagande in detajlirano navedli tudi delokrog takega tujsko-prometnega urada.

Cisto v smislu in tendenci našega članka se je nato oglašil v »Slov. Narodu« še ravnatelj ljubljanskega velesejma, g. dr. M. Dular.

Veseli nas, da je naša inicijativa skoraj takoj našla krepkega odmeva v ljubljanskem občinskem svetu, ki je 30. aprila t. l. sklenil na predlog g. podžupana, da se osnuje nemudoma Tujsko-prometni svet za mesto Ljubljano in obenem odobri pravilnik, o katerem smo že poročali.

Po § 9. tega pravilnika je župan določil podžupana za načelnika TPS, da nadzoruje vse delo, daje tajništvo navodila in odreja seje.

Prva seja se je vršila 5. t. m. v mestni posvetovalnici. Načelnik, gosp. podžupan profesor Jarc je podal historijat postanka TPS. Ljubljana ima sicer »Društvo za povzdigo Ljubljane«, toda to društvo obstoji samo na papirju. Spočetka se je pojavil neki nesporazum glede medsebojnega razmerja Zveze za tujski promet in TPS, vendar se je ta zadeva popolnoma in v obojestransko zadovoljstvo pojasnila. Dočim vrši namreč Zveza propagando na splošno, za vsa Slovenijo in se ne more oziirati na posebne, lokalne razmere posameznih tujsko-prometnih centrov, obstojajo še društva za posamezne kraje, n. pr. za Bohinj, Kranjsko goro itd. Enako bo tudi TPS delal predvsem za razvoj in pospešitev tujskega prometa v Ljubljani, upoštevajoč pri tem lokalne razmere ljubljanske.

Naloga TPS bo, da prične propagirati lepote in znamenitosti mesta in okolice. Ljubljana leži na križišču romanske in germanske kulture. Zato nudi v umetnostnem in zgodovinskem pogledu dovolj zanimivosti. Poleg tega je Ljubljana tudi trgovsko središče. Dosedaj je le velesejem, ki edini od jugoslov. velesejmov še uspešno deluje, pospeševal tujski promet. Treba bo v zvezi z njim prirediti razstave naše umetnosti, glasbene in druge prireditve, »Ljubljanske tedne« po vzorcu Salzburga, Dunaja itd. Da bo vse to mogoče, je treba organizirati promet; dalje bo treba ustvariti boljše zveze, urediti avtobusni promet, pripraviti vse potrebno za aerodrom itd. Za propagando se bo treba poslužiti vseh sredstev, zlasti izdatno pa časopisja in radia. Okolico Ljubljane je treba napraviti bolj pristopno; pota v okolico niso markirana in bo treba posvetiti tej stvari vso pozornost. Tujcem, ki pridejo k nam, je treba nuditi vse ugodnosti; preskrbeti predvsem dobra čista in cenena prenočišča in dobro prehrano. Davek na prenočišča se mora znižati, kasneje pa naj sploh odpade. V tujsko-prometnih revijah in brošurah bo treba dvigniti reklamo za Ljubljano, kasneje pa ustanoviti tudi informacijsko pisarno.

Pisarna TPS naj torej izvrši popis sob in prenočišč v Ljubljani in izvede točno statistiko tujskega prometa v preteklosti ter vodi enako statistiko v bodoče. Ustanovijo naj se stalni referati in določijo referenti za posamezne stroke tujskega prometa.

Tujci iz Srbije in sploh iz južnih krajev, ki so prihajali v Ljubljano po trgovskih poslih, se radi vračajo v Ljubljano na letovišče. Ljubljana je bila pred vojno letoviško mesto in ji je treba iznova ustvariti pogoje za to. Izdati treba reklamne lepake in fotografije po vagonih in parnikih v južnih krajih Jugoslavije in Adrije ter razdeljevati propagandne brošure med tujce.

Za posamezne stroke so bili na seji določeni sledeči poročevalci: mag. pisarniški ravnatelj Šebenik: evidenca sob in prenočišč ter statistika tujcev; dr. Stele: zgodovinski spomeniki in znamenitosti Ljubljane; ing. Šubič: moderno stavbarstvo, parki, vzdrževanje cest; inap. Wester in Badjura: turiztika, ureditev markacij, informacijskih tablic itd. v Ljubljani in okolici; žel. načel. Petek: železniški promet; Rado Hribar: avtomobilizem; dr. Dular in

ravnatelj Pintar: propaganda in propagandni material.

Na seji se je sprožil tudi predlog, naj se v časopisih pozovejo privatne osebe, ki bi v sezoni stalno lahko oddajale sobe tujcem, naj svoje sobe prijavijo magistratu.

Policija naj se bolj pobriga za parke, kjer ponoči mladina uganja ekscese, se nedostojno vede ter razgraja. Pomnožiti bo straže po parkih in naprositi mestno elektrarno, da poveča in izboljša razsvetljavo v javnih parkih.

Zveza za tujski promet je izdala brošuro »Slovenija, jugoslovanska švica« v več 10tisoč izvodih in raznih jezikih, dalje nemško propagandno brošuro dr. Andrejke »Ljubljana« in najnovejši album »Dravska banovina in slikah«. Ker ima Zveza za tujski promet izvrstno razpredene zveze po svetu in ker je v naštem propagandnem materialu dovolj reklame tudi za Ljubljano, TPS zaenkrat ne izda nove propagandne literature, marveč bo porabljala ono od Zveze. TPS se lahko poslužuje informacijske pisarne Zveze v hotelu Miklič ter tam lahko nastavi še svojo moč radi in informiranja tujcev.

Na bana dravske banovine se naslovi posebna uloga s prošnjo, da pospeši rešitev skrajno perečega vprašanja taksametrov in prevoznih tarif. Razgledne točke v okolici mesta, zlasti one na razgledu v tivoljskem gozdu in na Gradu naj se uredi, t. j. obreže in poseka drevje, ki ovira razgled.

Sprožila se je tudi misel, naj bi si nekateri člani TPS ogledali razstavo tujskega prometa in hotelstva v Linzu in si morda ob tej ali drugi priliki ogledali sploh tujsko-prometne centre kot Salzburg, München, Celovec in prestudirali tujsko-prometne naprave v teh mestih. Nazornim potom se mnogo več nauči in pridobi kot potom literature in poskušanja. Seveda je izvršitev te misli za mesto zvezana s stroški. 100.000 Din, ki so v proračunu mestne občine določeni za tujski promet, je zelo malo denarja. Treba bo najti izdatnejših sredstev, ker se s sedanjo proračunsko postavko ne da mnogo napraviti.

V bodoče se bodo na posameznih sejah obravnavala sistematično važna vprašanja. Kot tema prihodnje seje je določena: Statistika tujskega prometa ter sobe in prenočišča.

Film Tebe sem ljubil

(Zvočni film v kinu Matici).

Mady Christians v nemškem zvočnem filmu. — Prvič čujemo njeno petje in priznati moramo, da bo umetnica končno v zvočnem filmu prišla da zaslužen slavo.

Partnerja v filmu sta Walter Jankuhn in Hans Stüwe, dobra v igri, govoru in petju.

Snov filma je izredno bogata na najrazličnejših momentih in efekti. Prizori vesele zabave, razposajenosti, smeha se menjajo naglo z momentmi tragike in najglobljeje ganotja. Zato je tudi film dosegel pri širši publiki vsepovsod velik uspeh. Vsebinska je v kratkem sledeča:

Slavljena pevka Inge Lund je zaročena z odvetnikom dr. Paulom Baumgartom; mladi par ima namen poročiti se v najkrajšem času. Po premieri neke nove operete, pri kateri je Inge dosegla velik uspeh, je bilo prirejeno njej na čast malo slavlje. Banketa se udeležijo tudi tenorist Otto Radney, Ingin partner v opereti, dočim je dr. Baumgart radi neke nuje seje zadržan, opravičil svojo odsotnost. Zabava je bila precej šumna in vesela, zaužita pijača in trenutno razpoloženje je učinkovalo in prišlo je tako daleč, da se je Inge tiste noči spozabila in se udala Radneyevim prošnjam.

Leta so minila. Inge je postala Baumgartova žena, toda temna točka tiste grešne noči je vedno obremenjevala njeno dušo. Zapustila je teater in se s svojim možem popolnoma umaknila v zatijje malega provincijalnega mesta. Njen soprog, stalno zaposlen, ji ne posveča sicer mnogo svojega časa, toda Inge radi tega prav nič ne toži; saj ima malo hčerkico, zlato plavalcko, s katero ji teko ure v najslajši za-

bavi. Nekega dne gostuje v mestecu operetni ansambl in z njim tudi Oto Radney. Njegovi prošnji za sestanek se je Inge odzvala v strahu, da bi ne napravil nepremišljenega koraka in pa da bi ga prosila, naj ne moti njenega miru in družinske sreče. Ljubosumna Radneyeva kolegica je o sestanku obvestila dr. Baumgarta in ko je ta izvedel za greh one noči, je bila ločitev za njim edini izhod.

Obupana, brez otroka, se je Inge vrnila h gledališču: toda prejšnji uspehi so izostali. — Nekega dne so zopet gostovali v malem mestecu, kjer je preživela svoja prva srečna zakonska leta. Neopaženo se splazi v vilo svojega nekdanjega moža in presrečna mati stoji po dolgem času zopet pred svojim ljubljanim detetom. S solzami v očeh privije Inge otroka k prsim in ga krčevito poljublja. Dr. Baumgart, ki je skrivaj opazoval ta dogodek, je ganjen tolike materinske ljubezni odpustil svoji ženi nepremišljeni korak.

Film je žel v inozemstvu mnogo hvale

Daljša, dolga ali kratka krila

Moda ne zahteva, da bi se preveč podaljšala obleka ali kostum, namenjen izrečno za sport ali potovanje. Pač pa nosijo dame zdaj podaljšane vse svilene obleke, ki segajo do polovice meč, kar pa velja samo za dame, kajti mladim dekletom moda takih oblek ne priporoča. Tu pa nastane vprašanje, kako dolgo je zdaj dekle mlado? Do 20. leta? Kaj še! Do 20. leta je zdaj še otrok. Do 25. leta so moderna dekleta taka, kakršna so bila prejšnje čase 16 letna. Za mejo dekleške starosti lahko smatramo v smislu mode ne glede na zakon o polnoletnosti šele 28. leto. Šele po 28. letu postane dekle »dama« in šele tedaj lahko nosi daljše in dolgo krilo.

Seveda pa ni nikjer rečeno, da bi morala nositi daljša ali dolgo krilo. Časi, ko so ženske slepo ubogale modo, so že davno minili. Tudi ta vladarica ni več absolutna. Dežela mode je sedaj pravzaprav ustavna monarhija, kjer odločuje o državnih zadevah ljudstvo, če ni morda celo republika, kjer razne stranke po vrsti diktirajo in vladajo. Na modno krmlilo so prišle zdaj stranke, ki imajo na svojem programu tradicije, skromnost, dostojnost in druge take čednosti. Po predvojnem merilu so te stranke nazadnjaške. Toda oni drugi elementi, ki so se nazivali pred vojno napredni, pazijo strogo na to, kaj diktira modna majoriteta in gredo svojo pot, to se pravi nosijo kratke svilene promenade obleke kakor doslej, ali pa zaostajajo v modi.

Če ste torej naprednega mišljenja, se oblačite po najnovejši modi dostojno in nosite dolga krila, kakor v starih časih, če ste pa zaostali, nosite krila po predlanih modi nad koleno, čeprav imate na hrbtu že pet križev. Kakor pač komu ugaja. Nikakor se pa ne more več nositi ozko krilo. Pri lahki svileni obleki mora biti krilo spodaj zvončasto razširjeno ali pa če je krojeno iz gladkih kosov blaga, mora imeti vsaj mnogo gub. Geslo mode je krilo v boku gladko in ozko in šele spodaj razširjeno. Zato so krila zdaj večinoma samo iz mehke svile. Poleg vedno priljubljene krepišlina in krepižeta je letos posebno priljubljena prozoren svilen šifon ali fular. Od gostih enobarvnih vrst svile se rabi za promenade obleke bolj maroken ali romen, nego blesteči saten, ki je namenjen bolj družabnim oblekam. Zelo priljubljene bodo letos razne vrste šantunga in pralne svile.

2500 potresov v štirih mesecih

Japonski listi poročajo, da je v zadnjih mesecih neverjetno število potresnih sunkov gospodarsko popolnoma uničilo mesto Ito na polotoku Idzu, ki je še pred kratkim slovelo kot zimsko letovišče in zdravišče. Od 1. jan. do zadnjega aprila tega leta so registrirali tam namreč nič manj nego 2500 potresnih sunkov, ki pa večinoma niso bili premočni. Rekord pripada nekemu dnevu, ko so v teku 18 ur našli sto potresov. Mnogo hiš se je zrušilo, večina drugih pa je v tako nevarnem stanju, da jim lastniki rajši spijo v čolnih nego pod streho. Razumljivo je, da so pod temi okoliščinami osamljene tudi najelegantnejše vile, ker se nobenemu letoviščarju ne ljubi, da bi si kakšno najel.

Dnevne vesti

— Spomenik kralju Petru v Beogradu. Odbor za postavitev spomenika kralju Petru v Beogradu je zbral do sedaj 1.800.000 Din. Ker je občina dala na razpolago prostor za spomenik, bo te dni razpisana natečaj za osnutek. Tako dobi spomenik kralja Petra tudi Beograd, ki bi ga moral že davno imeti.

— Rigoroza eta napravila na filozofski fakulteti našega vseučilišča g. dr. ing. Vladislav Klinc in gđ. Marta Blinc. Mladi inženjer in doktor tehnike-kemije je izpit na pravil z odliko in postane tudi doktor filozofije, študira pa tudi medicino, da doseže še ta doktorat, no, in nazadnje pojde menda v lamenat. Čestitamo!

— Letalska zveza med Češkoslovaško in Jadranskim morjem. Dolgotrajno prizadevanje merodajnih činitelj, da dobi Češkoslovaška zračno zvezo z Jadranskim morjem, bo letos kronano z uspehom. Doseganje prizadevanje se je vedno razbilo ob pomankanju ugodnega terena za letališče na Relci in zato so se češkoslovaški letalski krogi odločili za drugačen izhod. Letos s 1. julijem bo otvorjena zračna zveza med Prago, Bratislavo in Zagrebom, na kateri bodo letali aeroplani češkoslovaške države Aeroline. Z našo letalsko družbo je bila sklenjena pogodba, da naveže na češkoslovaško zračno progo Zagreb - Sušak tako, da bo imela češkoslovaška redno zračno zvezo z Jadranom. Ta pogodba pomeni otvoritev važne poti tako za tesnejše medsebojne stike, kakor tudi za večji turistični promet med obema državama. Zračna pot od Prage do Zagreba bo trajala 5¼ ur, od Zagreba do Sušaka pa dve uri tako, da bodo rabili letoviščarji od Prage do Jadranskega morja 7¼ ur. Na tej zračni progi bodo letala močna letala s tremi motorji in 14 sedežna Fordova letala. Vsa letala bodo opremljena z radio - postajami. Rentabilnost nove zračne proge je že vnaprejšnjim zagotovljena glede na veliko zanimanje češkoslovaških za našo rivitvo.

— V Jugoslaviji so ljubljanski velesejmi že tako udomačeni, da jih pozna takorekoč že vsaka vas od Triglava do Ohridskega jezera. Tako je prišla ta ustanova do svoje naravne propagande. Mnogi, ki so obiskali Ljubljano in njene velesejme, so se vratile domov in so naravno razširile vesti o tem, kar so videli in slišale. To je povzročilo, da so dovažali vlaki od leta do leta več obiskovalcev. Letošnji jubilejni velesejem se točno po programu odpravi 29. maja in se izotako točno zaključuje 9. junija. Naj že sedaj vsakdo pazi na to, da ne zaide med zamudnike, kajti letošnji velesejem bo zelo bogato založen. Zadovoljstvo nas naveda, ko zamoremo objaviti, da so za letošnji jubilejni velesejem že zdavnaj vsi razstavniki pripravljeni. Ne bo ga stanja in posameznika, ki bi na razstavnem prostoru ne prišel na svoj račun. Zbrano bo prilijeno vse, kar zamore zanimati našega Sloveka, nekakšna vrsta stvari, ki jih je Slovek ustvaril s trdom svojih rok in s svetlostjo svojega uma. Kaj pomeni tak nazoren nauk, tak neposreden stik z razstavljenimi vzorci, na podjetnost posameznika, si lahko mislimo. Prav dobro je, da pada velesejem letos v šolsko leto, da bo šolam dana možnost mladinskega obiska in razlage pod vodstvom strokovnega učitelja. Na drugi strani pa si more nabaviti vsak to, kar rabi, ravno na velesejmu najceneje, ker bo razstavljen samo najboljši blago naravnost od producentov. Legitimacije za obisk velesejma v zvezi s pravico na polovico železniško vožnjo so že dane v promet in se dobe pri županih, župnikih uradih, šolskih vodstvih, strokovnih društvih, večjih železniških postajah dravske banovine itd. po 30 Din. Kjer jih ni naj se zahtevajo naravnost od urada velesejma.

— Za povlido tujkega prometa v naši državi. V Solunu in Atene je odpotoval generalni direktor »Putnik«. Slavko Siršević, da ugotovi, kaj bi bilo treba storiti za propagando naših zdravilišč v Grčiji. Ze od nekdaj so Grki posejali naša zdravilišča in bi jih posejali še v večjem številu, če bi bilo z naše strani poskrbljeno za boljšo propagando. Skozi Solun gre mnogo potnikov, ker je uimerjen tja tudi večji del naše trgovine. Naše parobrodne družbe vzdržujejo tudi reden promet med Jadranskimi pristanišči in Solunom. Zdaj smo dobili s Solunom tudi zračno zvezo. Z otvoritvijo podružnice »Putnika« v Solunu je storjen prvi korak k razmahu našega tujkega prometa od grške strani.

— Nov vozni red, ki smo ga včeraj objavili, nam je tiskarski škrt malo pokvaril, a čitalci so gotovo pravilno razumeli, da jutranji vlak, ki vozi le ob delavnikih, do Kranja, odhaja iz Ljubljane ob 5.28 ne pa ob 15 uri 28 min. in prihaja ob 6.17 v Kranj.

— Natečaj za gojenice konjeniške podčastniške šole v Nišu. Konjeniška podčastniška šola v Nišu sprejme letos 1. oktobra večje število gojenic iz civilnega prebivalstva in vojske. Pravico do natečaja imajo vsi dovolj pismeni mladenci od 17. do 21. leta. O podrobnostih natečaja se lahko zainteresirani informirajo pri vojnih okružjih, občinskih upravah in na orožniških postajah.

— Gospodarki stroji in orodje bo razstavljen v posebni skupini na letošnjem jubilejnem ljubljanskem velesejmu od 29. maja do 9. junija. Zastopniki bodo izdelali naše države, Avstrije, Češkoslovaške, Holandske, Francije, Italije, Kanade, Madžarske, Nemčije, Švedske in Amerike. Naši gospodarki bodo imeli tu najlepšo priložnost, da si izberejo pluge, brane, kosilne stroje, mlitnice, čistišnice, slamožernice, pluge za okopavanje in osipanje, traktorje, lokomobile, motorje in veliko število najrazličnejšega orodja. Tako obsežne razstave kmetijskih strojev kot bo na letošnjem velesejmu, že ni bilo. Večina strojev bo v obratu, gnanj z lokomobili, motorji in električnim tokom.

— Oposerilo mlekaricam. Mlekarice, ki uvažajo mleko v Ljubljano, se opozarjajo, da je tržnina na mleko odpravljena na tiste, ki stalnim odjemalcem dostavljajo mleko na dom. V to svrhu se dobi legitimacije na mestnem dohodnatenstvenem uradu na vogalu Gosposvetske in Bleiweisove ceste. Te legitimacije dovoljujejo opostitev stržnincev na mitnicah.

— Mednarodni informacijski zavod Viktor Blažič sporoča vsem, da g. Božič Zvan ni upravičen zaradi sprejemati kakršnihkoli naročil ali plačil za Pošto - krajevni leksikon, ker ni več pri njem v službi in se zato ne bodo priznavala. 320n

— Preskrbo prenočišč v hotelih ali pri privatnih stanovanjih za ljubljanske obiskovalce ljubljanskega jubilejnega velesejma, od 29. maja do 9. junija, bo prevzel tudi letos Stanovanjski urad velesejma, ki bo posloval na glavnem kolodvoru nepretrgoma noč in dan. Posebna komisija Stanovanjskega urada bo pregledala vse prijavljene sobe, tako da bodo obiskovalci dobro in poceni preskrbljeni s čistimi in udobnimi prenočišči.

— Obe kočni na Golici otvorjeni. Slovensko planinsko društvo naznanja, da sta od 10. t. m. spodnja kočna na Golici in Kadinskihova kočna vrh Golice otvorjeni in oskrbovani.

— Iz Kranja. Opozarjamo na današnji koncert v kavarni Nar. doma. Kompletni orkester Odeon bo izvajal najnovejšo skladbo. Vstopnina prosta. 318-n

— Pet dni v Parizu. Odhod iz Ljubljane 25. maja, 5. junija in 17. junija. Prijave sprejema in informacije daje »Putnik« Ljubljana, Dunajska cesta 1. 319-n

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme, da pa ni izključeno, da bo nehalo deževati. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 21, v Sarajevu 19, v Beogradu 18, v Zagrebu 17, v Splitu 15, v Ljubljani 13.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762.9 mm, temperatura je znašala 6.2.

Za hotele

potrebno kuhinjsko posodo, razne stroje, pribor v veliki izbiri i. t. d. dobiš najceneje pri tvrdki z železnino

STANKO FLORJANČIČ

LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 35

— Krava drama v sodnijski pisarni. V Osijeju se je odigral včeraj epilog krave drame, ki je pred mesecem razburila Vinkovce in vso okolico. Dne 2. aprila je sodni sluga v Vinkovcih Ivan Gecić streljal na oficijala Mija Luksića in na Lazarja Gavrilovića, katerega pa ni zadel. Na včerajšnji razpravi je obtoženec povedal sodnikom, zakaj je streljal na uradnika. Izjavil je, da sta ga oba, kadar sta le mogla, neznanosno mučila. Med vojno so bili vsi trije kot zaredniki v istem polku, v civilni službi pa sta uradnika ravnala tako, da je ta čutil njun višji položaj. Za vsako malenkost sta ga zatolila šetu in mu dala razume, da je sluga in nič drugega. Zallila sta ga neprestano. Usodnega dne so se vsi trije zopet spili. Oficijala sta slugo ozmerjala, ker ni pravočasno pospravil pisarne. Gecić je odšel iz sobe ter se kmalu vrnil oborožen z vojaško puško. Naperil jo je najprvo na Luksića ter ga zadel v hrbet. Luksić je imel še toliko moči, da se je opotekel v vežo in se mrtev zgrudil. Gavrilović se je ekiril pod svojo pisalo mizo. Nanj je sluga ustrelil dvakrat, pa ga ni zadel. Gecića je senat v Osijeju obsodil na došmrtno ječo.

— Sadij iz Kijasa. Konec februarja je prišel železniški čuvaj Miša Piskades iz Kijasa v stanovanje kmeta Miše Survogea, oborožen z velikim odprtim nožem in je zakričal: »Denar ali življenje!« Surovi se je ustrašil, žena mu je prišla na pomoč, pa se je pred čuvajem morala skriti pod posteljo. Nato je začelo mučeništvo. Čuvaj je prisilil kmeta, da mu je sledil do konca vasi, kjer se pričnjenja močvirja. B. ila je temna noč in pihal je močan veter. Zdaj se boš kopal v svoji krvi, je zagrozil čuvaj kmetu in ga prisilil, da se je popolnoma elekel, čeprav je bila ledeno mrzla noč. Kmet bi se rad uprl, pa se je bal moči. Slep je izpolnil vsa čuvajeva povelja. Počeniil je v blato in čepel v njem skoro pol ure. Potem je dobil povelje, naj vstane in gre naprej. Sadij je odvedel svojo žrtev na cesto, kjer je moral kmal ležati na kamenju, čuvaj pa ga je pretepal s palico. Nato ga je zopet zapodil vsega krvavega v močvirje in ga končno poslal domov, ter mu zagrozil s smrtjo, če ga izda. Surovi je ležal več tednov doma bolan. Dobil je pljučnico in je že umiral. Njegova žena je nenavadnega sadija slednjiš ovadila oblastim, ki so čuvaja aretirale. Preiskali so ga tudi psihiatri. Obsojen je bil na leto dni zapora in na 3-letno izgubo državljanjskih pravic.

— Duceat otrok. Rudolfu Merš iz Subotice se je rodil dvanajsti otrok. Obrtnikova želja je, da bi bil dvanajstemu otroku boter kakor župnik in župan eta poslala prošnjo v Beograd, da bi bila obrtnikova želja izpolnjena.

— Milijonska dedščina. Iz Subotice poročajo, da je pred meseci umrl v Cantavirju veletrgovac Andrej Caillag. Zapustil je v realitetah in denarju poldrugi milijon dinarjev. Ker ni bil oženjen, se ni vedelo, kdo je njegov dedič. Pred dnevi se je po oglašil dirkuški klovon Anton Jelicač iz Turčije, ki je pobegnil od doma kot 14 letni deček, in je dokazal z dokumenti, da je njegova mati sestra bogatega trgovca. Za dedščino pa se potegujeta tudi dva brata Mesaros iz Subotice, ki eta bogataševa daljna sorodnika. Trdita, da eta po ustnem testamentu, ki ga je naredil pokojni Caillag, dediča njegovega premoženja. Štiri priče so potrdile, da je pokojnik res naredil ustmeno oporoko in določil za

glavna dediča brata Mesaros. Anton Jelicač je nato zahteval, naj mu dediča izplačata njegov delež.

— Ciganko je umoril. V Rumi se je odigrala krvava tragedija, katere žrtev je postala ciganka Dušica Jovanović. Cigan Jovanović se je spri z mešetarjem Petrom Kostićem. Spor je končal s pretepom. Dušica je hotela braniti svojega moža Jovana, Kosić pa je zamahnil z nožem in ji ga zasadiil v prsa. Ciganka je izkrvavela. Kostić je bil obsojen na dve leti ječe.

Iz Ljubljane

— Ne Rine ni bilo v Ljubljano. Davi bi morala potovati sicer Ljubljano v Zagreb naša filmska igralka Ita Rina. Iz Zagreba je prispelo več novinarjev, ki so čakali Ita Rino v Ljubljani na kolodvoru, kamer je prišla tudi njena mati. Čakali so jo, pa zaman, ker se je najbrž petiča preko Maribora.

— Obnova hiš v Ljubljani in v obmestni plani. V Trubarjevi ulici se renovira zunanje lice dvonadstropne Mendrtjeve hiše. V Gorupovi ulici je obnovljena zunanost visokoprtilne enonadstropne hiše (št. 17), ki je last redovnic. V Rečni ulici je obnovljena pritlična hiša Jožefa Piceja. Na Tržaški cesti se ponasja z lličnim zunanjim licem Vrtačnikova hiša (št. 19). Istotako se renovirajo hiše tudi v Rožni dolini. Tako eta n. pr. med drugimi obnovljeni hiši št. 9 in 21 na Cesti v Rožno dolino.

— Vokalni koncert pevskega zbora slovenskega učitelstva po drevi ob 20. v veliki uniojski dvorani. Učiteljski pevski zbor bo izvajal pod vodstvom svojega zborovodje g. Srečka Kumarija 29 del slovenskih, hrvaških in srbskih avtorjev, po večini zborovska dela najnovejšega časa, pa tudi celo vrsto narodnih umetnišv in obdelavi in prireditvi najboljših glasbenikov sedanje dobe. Ta spored je izvajal učiteljski pevski zbor na svoji znameniti turneji po Češkoslovaški in bo nam ta koncert najglasnejša priča, kako častno je bila zastopana naša glasbena kultura po Učiteljskem zboru v prijateljski zemlji. Nocoj praznuje Učiteljski zbor petletnico svojega vestnega in smotnega dela, z njim pa njegov zborovodja g. Srečko Kumarij, ki stoji na čelu slovenskih učiteljskih pevskih zborov že deset let. Zato vabimo občinstvo, da v največjem številu poseti nocojšnji koncert. Predprodaja v Matični knjižarni in na večer pred uniojsko dvorano.

— Svetislav Petrović kot »Baron Trenk«. Dances in jutri bo predvajal Kino Dvor krasni vellefilm »Baron Trenk«, ki nam predločuje ljubavne pustolovščine in avanture bivše cesarice Marije Terezije s hrvaškimi plemičem baronom Trenkom. Marijo Terezijo igra Lil Dagover z vsem šarmom in niel lastno gracioznostjo, barona Trenka pa naš odlični umetnik Svetislav Petrović. Film je izredno lep in bo vsakomur zelo ugaljal. Predstave se vrše danes ob 4., pol 8. in 9. zvečer, jutri ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer. Cene pri vseh predstavah izredno nizke in sicer 2, 4, 6 in 8 Din za osobo. Film ostane na sporedu samo danes in jutri, vsled česar rad cenjeno občinstvo z ogledom tega čarobnega filmskega dela hiti. Vstopnice priporočamo nakupiti že v predprodaji. V ponedeljek brezposojno nov program in sicer najlepši film Emila Janninsa »Krtk mesec«.

— Miadinski koncert Slov. učiteljskega zbora bo jutri dopoldne ob pol 11. uri v veliki uniojski dvorani. Na sporedu so prav iste skladbe, katere je pel Učiteljski pevski zbor na svojih mladinskih koncertih v Plazu, Pragi, Olomoucu, Brnu in drugih čeških mestih. Takrat je češka šolska mladina do zadnjega napopolnila velike dvorane v zgoraj omenjenih krajih, v nedeljo pa naj napolni tudi naša mladina uniojsko dvorano ter se tam navdušuje za prelepo jugoslovensko pesem, ki je najlepši in najdražji zaklad naše nacionalne kulture. Stariše opozarjamo, da pošljejo mladino na ta mladinski koncert.

— Iz Za birmance priporoča trdka Novak, Kongresni trg krasen plavi ševit za obleke po 130 in fini kamgarn po 160 Din. Oglejte si.

— Iz Udruženje jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev obdržava jutri ob 8. uri v dvorani Okrožnega urada za zavarnost delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta, XII. (XVI.) redni letni občni zbor oblastnega odbora Ljubljana in vabimo članstvo, da se tega zbora v čim večjem številu udeleži. — Oblastni odbor UJNZB.

— Umrlj so v Ljubljani od 3. do 10. t. m. Jožef Novak, občinski ubogi, 76 let, Vidovdanska cesta 9; Apolonija Pazlar, vdova, posestnica, 78 let, Vidovdanska cesta 9; Roza Geier, zasebnica, 81 let, Japljeva ulica 2; Terezija Zupančič, vdova krojačica, 72 let, Japljeva ulica 2; Zofija Debevc, zasebnica, 70 let, Poljanska cesta 16; Ivac Resch, bivši natak, 55 let, Vidovdanska cesta 9; Martina Olup, žena trgovca in posestnika, 40 let, Stari trg 1. — V bolnišci: Andrej Kraječ, župnik, 60 let, Bohinjska Bistrica; Stefaniia Rus, hči mizarja, 1½ leta, Zagorica 37; Terezija Šolar, občinska uboga, 77 let, Kropa 31; Franja Pavlin, krojačica, 57 let, Prežid; Marija Klaunder, vdova žel. uslužbenca, 71 let, Celovška cesta 78; sestra Erziija Neža Reberšek, uslužbenka, 75 let, Šlomškova ulica 20; Filip Curčić, čevljarški vajenec, 18 let, Kočevje; Julijana Potocnik, hči ključavničarja, 5 let, Vodovodna cesta; Marija Zajc, zasebnica, 43 let, Poljanska cesta 11; Franja Vidali, zasebnica, 75 let, Erjavčeva cesta 26.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči naravna »Franz Josefova« grednica najboljše olajšanje. Spričevala klinik za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo mlo odvajajoče »Franz Josefove« vode, zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franc Josefova« grednica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zeileis toži dr. Lazarusa

Dr. Lazarus proglaš Zeileisovo lečenje za sleparijo in mazaštvo

Kakor smo že poročali, se je pričela v četrtek v Berlinu senzacionalna obravnava proti berlinskemu vseučiliškemu profesorju dr. Pavlu Lazarusu, katerega toži znani čudodelni zdravnik Zeileis. Dr. Lazarus vodi, kakor znano, fronto znanstvenega zavračanja Zeileisovih metod. Letos v februarju je postal Zeileisov zavod v Gallsbachu središče splošnega zanimanja. Naval bolnikov je bil tako velik, da Zeileis ni mogel več zmagovali ordinaciji.

V zadnjem hipu je Zeileis svojo tožbo znatno omejil in hoče doseči samo to, da bi sodišče dr. Lazarusa prepovedalo trditi, da je proučeval Zeileisove metode v Gallsbachu in ugotovil napadne diagnoze. Zeileis k razpravi ni prišel. V začetku obravnave je pravni zastopnik prof. Lazarusa izjavil, da je Zeileisova metoda kaznjiva, ker nima strokovnostjo nič skupnega. Zeileisov pravni zastopnik je pa izjavil, da prof. Lazarus nikoli ni prestopil praga ordinacijske sobe v Gallsbachu in da ni imel nikoli prilike ogledati si Zeileisove instrumente.

Prof. Lazarus se je izdajal baje v monakovski podružnici Zeileisovega zavoda za slikarja in je pri preiskavi simuliral simptome tako, da bi ga mogli označiti za agenta-provokaterja. Lazarusov zastopnik je na to trditev izjavil, da je Zeileisovo lečenje sleparija in mazaštvo in da je sedanja obravnava pravzaprav proces proti lahkovernosti

in neumnosti. Med veliko napetostjo se je oglašil k besedi sam prof. Lazarus. Nastal je dramatičen prizor, med katerim je vrgel prof. Lazarus čudodelno Zeileisovo cevko ves razkačen na sodniško mizo tako, da se je razbila. Učelnjak je izjavil, da se ne bori za svojo osebo, temveč za bolnike po vsem svetu in za znanstveno resnico, kajti v Gallsbachu blodiš neozdravljivo bolni ljudje in slepci, ki imajo mišne očesne žvece.

Glavna stvar je pravzaprav čakalnica v Gallsbachu. Tu je ozačje neznanost, bolnike gonijo kakor živino. Pred čakalnico in v čakalnici vidi trezen Slovek pretresljive slike bode. Dr. Lazarus ve za siromašno ženo, katero je Zeileis nad tisočkrat zaman obseval. So grozni primeri, ko se bolezen celo poslabša, mnogo je pa tudi smrtnih slučajev. Dr. Lazarus se je dal v Monakovem v Zeileisovem zavodu preiskati in ugotovil so, da ima pljučni katar in žledolodni bolezni. Vprašal jih je, če je še kaj upanja na rešitev in odgovorili so mu, da ga se lahko rešijo, samo če se bo dajal pogosto obsevati. Ta izjava je vzbudila med občinstvom splošen smeh. Z močnim glasom je prof. Lazarus nadajeval:

Obtožujem g. Zeileisa pred vsem svetom, da je ubil iz malomarnosti in pred vsakim forum bom lahko vedno dokazal, da imam prav.

Sport

— Sekeija ZNS. (Službeno.) Delegirajo se k tekman dne 11. V. t. l.: ob 8.30 Natakar : Grafika g. Mahkovec; ob 10.15 Svoboda : Viš : Svoboda rez. g. Lukežič; ob 14.30 Slovan : Reka g. Pevalak; ob 14. Ilirija II : Maribor II g. Cimperman; ob 16. Ilirija I : Maribor I g. Mizec (Dunaj), rez. g. Pevalak. Straneka sodnika za glavno tekmo g. Mohorko in Dolinar. Glede igranja in event. drugih sprememb se delegirani sodniki opozarjajo na službene objave LNP.

— Tenis turnir za klubsko prvenstvo Jugoslavije. Izločitvena igra TKD Atena : SK Ilirija. V nedeljo dne 11. t. m. se vrši na prostorih SK Ilirije izločitveni teniški turnir za prvenstvo Jugoslavije. Za TKD Ateno nastopijo znani igralci: gđ. Dacar, Bleiweis, Zajec Vaso, Medved, Kobler, inž. Froier ter gospodični Ravnhar Keerija in Grasselli Doda. SK Ilirija pa postavi svojo vrsto tekmovalcev in seer: gđ. Kmet Milan, inž. Novak, Pogačar, Stojan, Zaje Lado, Koželj, ter gospodični Ina in Boža Šaplja. Po pravilih Jug. tenis saveza se odigra 9 iger in sicer: 4 gospodje posamezno, 2 dame posamezno, 2 gospoda v dvoje in 1 dama v dvoje. Igre obetajo biti zelo zanimave z ozirom na priliko enake moči obeh klubov. Pričakovati je, da bo občinstvo, posebno pa tenis igralci, posetili to najvažnejšo borbo na bellem polju v kar največjem številu ter pokazalo tako manjkajoči interes za ta lopi sport. Turnir se prične ob 9. uri in traja z opoldanskim odmorom do večera. Zmagovalec tega turnirja pride v drugo kolo iz igra naslednjo nedeljo z SK Celjem.

Iz Celja

— Spremembe in nove svete v mestnem avtobusnem podjetju. Vodstvo mestnega avtobusnega prometa v Celju je izdalo sledeči novi vozni red za že obetožeje in za nove avtobusne proge, veljaven s 15. majem t. l.: Avtobus Celje-Mozirje bo vozil zvečer in jutraj od 15. maja, in sicer zvečer po Zadrecji dolini do oz. iz Gornjega grada, dopoldne in popoldne pa do Rečice ob Savinji, ozir. nazaj v Celje in to mimo Turniška v Nazarih namesto skozi Prihovo. Zaradi premenjenega železniškega voznega reda bo torej vozi avtobus od dne 15. maja dalje na progi Celje-Mozirje-Gornji grad z odhodom iz Celja ob 17.45 skozi Mozirje ob 19.15 in s prihodom v Gornji grad ob 20. Iz Gornjega grada pa bo odhajal jutraj ob 6.10 skozi Mozirje ob 7. in bo prihajal v Celje ob 8.25. Na progi Celje-Rečica ob Savinji bo odhajal iz Celja ob 11.10 skozi Mozirje ob 12.35 in bo prihajal v Rečico trg ob 12.51. Imel bo zvezo od dopoldanskih osebnih vlakov iz Maribora, Ljubljane in Zagreba. Odhajal pa bo iz Rečice ob 13.54 skozi Mozirje ob 14.10 in bo prihajal v Celje ob 15.35. V Celju bo imel zvezo z osebnim vlakom proti Mariboru in Ljubljani ter z hrzovlakom proti Ljubljani in proti Zagrebu, Beogradu in Splitu. Vožnja bo stala: Iz Gornjega grada v Kokarje 12, Nazarije 14, Mozirje 16, Polzelo 24, Zalec 30 in Celje 36 Din; Celje: Bočna 33, Smartno ob Dreti 31, Kokarje 27, Nazarije 25 Din. Proga Celje-Vranksko: avtobus vozi od 15. maja dalje iz Celja ob 10.30, torej ob istem času, kot je doleje odhajal mozirski avtobus, z Vranskega pa bo odhajal istočasno, kot doleje, t. j. ob 12.25 in bo prihajal v Celje ob 13.35.

— Nesгода. V tukajšnji cinkarni so pustili predinočnim delavci odkrit kanal brez vsake varnostne svetiljke. Ponoči so padli v kanal trije delavci. Dva eta ostala nepoškodovana, doim ei je tretji, 31letni ključavničar Jernej Vončina, izvinil desno nogo v elektnju.

— Koncert v mestnem parku. Jutri dopoldne se bo vršil v mestnem parku promeandni koncert od 10.30 do 12. ure. Istotako se bodo prodajale cvetlice v korist Kela jugoslovanskih sester v okvirju »Materinskega dne«. Popoldne pa priredi celjski podmladek »Rdečega križca« ob 16. uri v mestnem gledališču veliko slavnostno akademijo e prav izbranim sporedom. Celjani, prispevajte po svojih močeh k nakupu okrevila za bolne matere in ubogo celjsko deco ob sinjem Jadranu

gledališke pisarne

Drama

Začetek ob 20.
Sobota, 10.: Konec poti. C.
Nedolja, 11.: Pastolovec pred vesti. Izven. Znanje cene.
Ponedeljek, 12.: Vihar. E.
Torek, 13.: zaprto.
Sreda, 14.: Pastolovec pred vesti. B.

Ljubljanska drama vzporedi danes ob 20. Sherrifovo vojno dramo »Konec poti« v režiji g. Cirila Debeveca. Drama »Konec poti« je ena izmed najboljših dram, ki obravnavajo dogodek tekom svetovne vojne in se pravkar igra na vseh velikih odrih Evrope. Angleži sami smatralo to delo kot eno svojih najboljših dramskih del in najmočnejše igralske skupine prirejajo ravno s tem delom gostovanja izven svoje domovine. Predstava se vrši za red C.

Prva repiza Begovičeve tragikomedije »Pastolovec pred vesti« bo v ljubljanski drami v nedeljo, dne 11. t. m. ob 20. uri. Begovičovo delo je pri premijeri doseglo tudi na našem odru zelo lep uspeh, saj je »Pastolov pred vesti« ono redko delo iz jugoslovanske literature, ki si je pridobilo svoj sloves v raznih evropskih državah. Predstava se vrši izven abonmaja, pri znižanih dramskih cenah.

Opera

Začetek ob 20.
Sobota, 10.: Grofica Marica. Gostuje gdica Lubjeva iz Zagreba. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Nedolja, 11.: Pohujšanje v dolini St. Florjanski, premijera izvirne opere. Izven.
Ponedeljek, 12.: zaprto.
Torek, 13.: Norma. Red A.
Sreda, 14.: zaprto.
Četrtek, 15.: Črne maske. Red C.

Danes se poje privlačna Kalmanova opera »Grofica Marica« z gno Lubjevo v naslovni partiji. Gna Lubjeva je bila preje v Mariboru, Beogradu ter je sedaj že drugo leto subreta zagrebškega gledališča. V Ljubljani je priljubljen, dobrodošel gost. Ostala zasedba v tej popularni opereti je za Balatkova, gna Rakarjeva, g. Drenovec, Pešek, Povhe, Janko, Jerman, Simončič in drugi. Dirigent g. Neifar. Predstava se vrši pri znižanih cenah. Opozarjamo, da je začetek ob osmih zvečer in ne ob pol osmih.

Jutri je premijera Bravničarjeve opere »Pohujšanje v dolini štentflorjanski«. Mladi domači komponist se je s pogumom lotil farske pokonega slovenskega pisatelja. Intenzivne poslednje skušnje dokazujejo, da trud ne bo zaman. Ostre in duhovite besede Camkarija se pretakajo v originalni, svojevrstni glasbi. Ostro začrtane pisateljeve osebe so izoblikovane z opernimi močmi prvovrstno. Dolžnost vsakega kulturnega Slovence je, da si to najnovejše delo ogleda ter z opetovano svojo navdušenostjo pri izjavljanju vsaj deloma poplača požrtovalnost in velik trud pionirja naše glasbene kulture. Ne samo besed, temveč dejanj zahteva dandanašnji čas. Pri premijeri pojoi Jacinto za Staller-Stotter kot gost, županjo ga Medvedova, Petra g. Janko, glodeja z. Kovač, popotnika z. Gostič, učitelja Sviližloga g. Mohorič, dcaarja z. Grba, cerkovnika g. Pešek, dca nastopijo: gna Spanova, gna Ramšakova, gna Jeromova, gđ. Simončič, Parko, Sekula, Povhe in drugi. Dirigent g. Neifar, režiser z. Ciril Debevec. Predstava se začne ob osmi uri ter je izven abonma. Predprodaja vstopnic pri dnevnih operni blagajni. Opozarjamo, da je začetek ob osmih zvečer, ne ob pol osmih.

OTROŠKE NOGAVICE z črno KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Vzrok.

— Kako to, prijatelji, da te ne vidim več s tvojo Elzo? Kaj sta se razšla?

— Nasprotno, vzela sva se.

Darujte za slepce!

Moda in ženski kotichek

Krokanje in ženske

Vrtoglavlci in krokarji niso več ideal žensk, kakor so bili v prejšnjih časih

Naša doba se zdi starejšemu pokolenju v mnogih ozirih slabša od preteklosti. Toda objektivni pripadnik starejše generacije mora bočes nočes priznati, da ima sedanja doba v primeri s preteklostjo tudi marsikaj dobrega na sebi. Med nedvomne prednosti naše dobe spada dejstvo, da je med mladimi moškimi vedno manj pustolovcev, odnosno vrtoglavcev. Še v pokolenju očetov naše mladine je bilo takih junakov vse polno. Čim dalje pa sežemo v preteklost, tem več vrtoglavcev najdemo in tem hujše je njihovo početje. Junaki pred 50, 80 ali 100 leti pisanih knjig se napijejo do pobselosti, igrajo divje hazardne igre, poženo vse svoje premoženje in se do vratu zadolže. V spolnem pogledu počenjajo navadno stvari, ki so lahko dokaz vsega, samo zdrave pameti ne. Mnogi posilijo poštene žene in nedolžna dekleta ali pa prebijajo cele noči med prostitutkami. Kar čitajte romane George Sandove ali Mussetove, zapoved otroka svojega veka ali Balzaca, čitajte Byronov življenjepis itd., pa se boste prepričali, kakšni vrtoglavlci so bili moški iz vseh slojev in celo intelektualci pred 100 leti.

Čitajte romantike iz 40 in 50 let preteklega stoletja. Tu kar mrgoli vrtoglavcev. Čitajte ruske romane, napisane med 1860 do 1914. Skoro ga ni romana iz te dobe, v katerem bi ne igral glavne vloge vrtoglavec. Vzemite Dostojevskega, ki skoraj poveličuje svojo razbrzdano vrtoglavo junake in junakinje, ki se s popivanjem in razuzdanostjo ubijajo. Vzemite iz predvojnih let Arčibalda, katerega »Sanine« je poveličevanje spolne razbrzdanosti. Pa tudi v drugih ruskih romanih, napisanih po »Bratih Karamazovih« in pred »Saninom«, kar mrgoli vrtoglavcev, s katerimi avtorji simpatizirajo. Na vrtoglavce naštimano tudi pri Tolstnem. Zlasti v njegovih prvih povestih se vedno pojavlja tip notoričnega pijanca in strastnega hazardista. To je bil očitno splošno razširjeni tipični ruski pojav.

Še ob zatonu 19. in v začetku 20. stoletja so bili vrtoglavlci v družbi splošno

priznani, posebno so se pa navduševali za nje ženske. Takrat je veljalo še splošno načelo, da se mora vsak moški izdijati. Mlada dekleta so čutila napram slavnim vrtoglavcem nekakšno grozo, ki je pa bila pomešana z veliko porcijo radovednosti in hrepenenja. Po senzacijah hrepenenja ženske so bile prepričane, da ima samo vrtoglavec temperament, do čim trezni in solidni moški v njihovih očeh niso bili vredni piškavga oreha. Pijančevanje v starih časih ni nikogar motilo. Mladi in stari moški so popivali po cele noči in se vračali dan za dnem domov pijani. Vrtoglavlci so preživljali večere in noči po gostilnah, beznicah in javnih hišah.

To so bili časi, ko je cvetelo krokanje, posebno med študenti. Koliko nadarjenih študentov je zašlo na kriva pota in propadlo baš zaradi splošnega prepričanja, da moški, ki ne zna dobro krotati, ni pravi moški. Na katerih univerzah so bili celo stari običaji, ki so naravnost podpirali pijančevanje in razuzdanost. Siromašno ljudstvo je živelo sicer nekoliko zmernejše, toda ne zato, ker je obsojalo razuzdanost in pijančevanje, temveč ker ni imelo denarja. Čim je pa prišel siromak do izrednih dohodkov, ni znal pokazati svojega veselja drugače, kakor s krokanjem. Skoro bi lahko rekli, da moški v onih časih niso poznali drugega veselja in užitka, kakor alkohol in ženske.

Vse to se je zadnjih 20 let temeljito izpremenilo. So sicer po večjih mestih še nočni lokali, po katerih se kroka kakor prejšnje čase, so še igralnice, kjer pridejo mnogi na beraško palico, toda s takimi rečmi se pečajo zdaj redki moški. In prej najdemo v teh lokalih moškega starejše generacije, ki je varen takih reči že od mladih nog. Mlajših je tam malo. Manj je tudi žensk, ki posedajo večer za večerom po gostilnah in prihajajo domov bolj ali manj natreskani. Mlajšim in mladim moškim nudi naša doba drugod bolj zabave in razvedrila. Na razpolago jim je sport in ples, ki se goji bolj ali manj kot sport, občevanje s poštenimi

dekletki, ki jih ne zapirajo in ne stražijo doma več tako kakor prejšnje čase, pa tudi kino in kavarne, kjer najde človek po dela razvedrilo.

Vrtoglavec je torej vedno manj. Krokanje v bivšem pomenu besede je prišlo iz mode. Moški, ki se še zabava na ta način, zabava v modernih ženskah samo pomilovanje. Moderna ženska tudi ne vohaja, da so temperamentni samo oni moški, ki radi kroka. V sportu vzgojeni in utrjeni moški so tako krepki, da znajo krotiti svoj temperament. Vrtoglavlci in krokarji so navadno v bistvu dobri ljudje. Zmožni so tudi požrtvovalne, strastne ljubezni. Kljub temu pa prinaša ženam zakon z njimi mnogo trpljenja. Kljub dobri volji se vrtoglavec navadno ne more trajno odreči onega načina življenja, ki mu je prešel v meso in kri. Ali pa opusti iz ljubezni do žene ali iz utrujenosti svoje vrtoglavoosti na škodo svojega zdravlja in duševnega stanja. Alkohola vajeno telo hira, če ne dobiva redno strupa. Kar se pa tiče žensk, je nepobitna resnica, da se v mnogočeststvu živeči moški zelo težko privadi živeti z eno ženo. Čeprav se vrtoglavec privadi poštenemu življenju, mu v njem vedno nekaj manjka. In zato ni nikoli in nikjer zadovoljen.

Najbolj žalostno pa je, da so taki ljudje zelo redko zdravi. Prej ali slej mora njihov organizem čutiti posledice vrtoglavoosti. Navadno pridejo dolge mučne bolezni, katerim sledi prerana smrt. Žalostno življenje strežnice in prerano vdovstvo je navadno usoda dekleta, ki hoče s svojo ljubeznijo v zakon rešiti velikega vrtoglavca. In pogosto se pridruži temu še njena lastna bolezen, katere izvora niti ne pozna in ki razjeda počasi tudi njen organizem.

Obleka naj bo čim lažja

Poskusi s reformo moške obleke se delajo sedaj po vsem svetu, najbolj intenzivno se pa bore proti pretirano težki in nezdravi moški obleki v Ameriki. Profesorji newyorškega zavoda za podaljšanje življenja (v Ameriki imajo torej tudi že take zavode) so predlagali temeljito reformo moške obleke in utemeljili svoj predlog s statističnimi podatki, iz katerih je ravno, ka-

ko zelo se razlikuje v higijenskem pogledu moška obleka od ženske.

Ameriški učenjaki se zanimajo najprej za težo moške in ženske obleke in prišli so do presenetljivih zaključkov. Ženska obleka tehtala 0,75 pri dekletih od 18. do 31. leta, »starmodnejše« oblečeni damah do 61. leta

Elegantne obleke za gospode

izdeluje atefe

Josip Ježek

LJUBLJANA — Šelenburgova 6

pa 1,5 kg. Nasprotno pa nosi vsak moški v svoji obleki 3 do 5,5 kg težko breme. Sami moški čevlji tehtajo navadno več kakor kompletna ženska obleka. Ženska, ki je tehtala 87 kg, je imela 1,25 kg težko obleko, moški, ki je tehtal 85 kg, je pa nosil 4,75 kilogramov težko obleko. Profesorji omenjenega ameriškega zavoda pravijo, da je treba moško obleko reformirati tako, da bo čim lažja.

Deset modnih zapovedi

Vsako leto se ponavlja dvakrat isto — piše filmska igralka Mary Eatonova. Ko začne greti pomladno sonce in ko se oglasijo prvi pomladni znanilci, se polasti vseh žensk enaka nervoznost, katere pretežna večina moških ne razume. Moja stopi tako močno v ospredje, da se mora vse drugo umakniti daleč nazaj. Pri dovolj visokih dohodkih ali pri tekočem računu v banki vprašanje mode ni problem, temveč samo zabavno kratkočasenje. Toda na svetu je žal le malo zavidanja vrednih žensk, ki si lahko dajo pokazati v največjih modnih saloni najnovejši in najlepši vzorce in ki tudi lahko narode, kar jim ugaja. Za pretežno večino žensk pa pomeni to vprašanje mnogo skrbi, zlasti finančnih, ker se hočejo lepo in po modi oblačiti. Toda to v resnici ni tako težko, kakor se zdi. Dobro pa bo poznati nekaj pravil mode, katere hočem tu naštet.

1. Omejite se. Bolje je imeti manj oblek, samo da so v skladu z vsem drugim, kar imamo na sebi.

2. Izberite si eno ali dve temeljni barvi, katerih se držite strogo pri vseh modnih naročilih. Beige in modra omogočati

kot temeljni barvi toliko vrst kombinacij, da se ni treba bati enoličnosti.

3. Varujte se kričavih barv in vzorcev, če nimate neizčrpane zaloge oblek. Nena- vadno ostane vedno bolj v spominu ljudi, nego skromno in ekscentričnost je le pa samo v izredno redkih primerih.

4. Pomnite, da si lepe obleke brez modnih malenkosti ne moremo misliti. Lep šal, robec ali okrasek povzdigne še tako preprosto obleko.

5. Nepraktična stvar ni vedno lepa. Laksus na nepravem mestu je pogosto neokusnost. Pomnite to vedno, kadar kupujete nogavice, rokavice, čevlje in druge drobniarje.

6. Če izbirate klobuk ali obleko, pomislite dobro, ob kakšnih prilikah jo boste nosili in daj se ujemati z vašimi temeljnimi barvami. Denar je vržen proč, če kupite iz nečimernosti ali pa priloznostno obleko, na katero se potem vedno jezite, ker nimate k nji ročne torbice, klobuka in čevljev.

7. Premislite dobro že vnaprej, kaj potrebujete in kaj lahko pogrešate. Trud, ki ga imate s tem premišljevanjem, se vam bogato poplača.

8. Ne pozabite, da je moda za večer in čez dan različna. Ne napravite napake, da bi nosili na ulici večerno obleko iz zimске sezone v poletni sezoni. Obleki se pozna, da ni poletna.

9. Ne bodite sužnja mode, ki brezpoznojnosi to, kar je zadnja novost. Skušajte ugotoviti prednosti in nedostatke svoje postave in nosite to, kar prednosti povzdiguje, nedostatke pa zakriva. Sedanja moda je prav tako lepa, kakor nevarna. Izberite, kar vam pristaja in varujte se tega, kar vam ne pristaja, čeprav se vam zdi na drugih ženskah izredno lepo.

10. Nosite samo to, kar je vam v radost. Ženske morajo namreč imeti tudi nekakšno osebno razmerje do obleke. Kadar se ene obleke že dostiže nanosite, jo obesite v omaro in pustite jo viseti 14 dni. Potem vam bo zopet všeč in zopet je boste voseli.

Francoz in Anglež

Kapitan angleške ladje je ujel Talleyrandovega prijatelja Montronda. Nekega večera je dvignil Montrond po večerji čašo, da se zahvali nekemu gostu za prisrčne besede.

— Francozom nikoli ne napijam! — je zaklical kapitan. Vsi brez izjeme so slabo vzgojeni.

Montrond je pa mirno odgovoril: — Jaz pa napijam Angležem. Vsi so dobro vzgojeni, izvenzmi redke izjeme.

A. P. Čehov:

Noc pred sodbo

— Gospod, nesreča naju zadene, — mi pravi izvošček in pokaže z bičem zajca, ki je bil skočil čez pot. Jaz sem tudi brez zajca vedel, da je moja bodočnost obupna. Napotil sem se bil na N-sko okrajno sodišče, kamor sem bil klican, da se zagovarjam zaradi zločina bigamije, dvoženstva. Vreme je bilo grozno. Ko sem prispel pred nočjo na pošto postajo, sem bil podoban človeku, katerega so potresli s snegom, politi z vodo in pošteno pretepli. Tako sem bil premočen, premočen in otopen od tega monotonega tresenja v kočiji. Na postaji me je pozdravil poštar, visok, plešast mož. Imel je dolge krovine v nosu, ki so ga ovirale pri dihanju in kihanju.

A zastran kihanja se mu ni bilo treba pritoževati, bogme da ne. Ko mi je poštar odprl vrata v postajne izbe in mi s komolcem molče pokazal kraj mojega počitka, mi je udaril v nos smräd po skisanem vinu, pečatnem vosku in stlačeni stenici tako, da je malo manjkalo, da se nisem zadušil. Pločevinasta leščerba, stoječa na mizi, je razsvetljevala lesene, nepobarvane stene izbe in kadila, da je bilo jo.

— Prijetno tu baš ne diši, signore, — sem dejal in položil svojo prtljago na mizo.

Poštar je kihnil in zmajal z glavo, češ, to pa že ni res.

— Tu je zrak kakor kjerkoli. To se vam samo zdi, ker ste prišli z mraza. Vozniki spe pri konjih, gospoda pa ne smrdi.

Poslal sem poštarja spat in začel sem se ozirati po svojem začasnem stanovanju. Divan, na katerega naj bi legal, je bil širok kakor postelja za dva. Prevlečen je bil s povojenim platnom in mrzel je bil ko led. Poleg divana je bila v izbi še miza z omejenjo leščerbo, ura, ročna torba in špansko steno, zakrivajoča kot izbe.

Za špansko steno je nekdo tiho spal. Postlal sem si na divanu in se začel slati. Moj nos se je kmalu privadil smradu. Ko sem bil že slečen, sem začel skakati in zvirati se po izbi, da bi se vsaj malo segrel. Končno mi ni preostajalo nič drugega, nego leči na divan in zaspati, toda v hipu, ko sem bil že pripravljen k počitku, se je nekaj pripetilo.

Nepričakovano sem se ozrl na špansko steno in lahko si mislite mojo grozo, ko sem opazil žensko glavo z razmršenimi lasmi in črnimi očmi. Gledala me je in se smehljala. Njene črne

obrvi so se dvigale in na licih so se ji delale prelestne jamice. Videč, da sem jo opazil, se je glavnica sknila.

Kakor da sem kaj zagrešil, sem zatislil oči, zlezel tiho na divan in smuknil pod kožuho.

— To ti je prigoda, da nikoli tega! — sem pomislil. Videla me je, kako sem skakal! To je zares malce bedasto.

In spominjajoč se potez dražestnega obrazka sem začel nehoti sanjati o njem. Vedno lepše in zapeljivejše slike so se vrstile v moji bujni fantaziji in . . . in kakor za kazni za te moje pregrešne misli sem začutil na desnem licu hudo, skelečo bolečino. Prijel sem se za obraz, ničesar nisem ujel, pač sem pa takoj slutil, kaj je bilo — zasmrdelo mi je po stlačeni stenici.

— Vrag vedi, kaj je to! — sem začul v istem hipu za špansko steno prijeten ženski glas. — Proklete stenice! Do jutra me požro.

Hm! Spomnil sem se svoje dobre navade nositi vedno s seboj perzijski prašek. Tudi to pot sem ga imel. Takoj sem privlekel iz torbe pločevinasto skatlico s praškom in tedaj je bilo treba samo še ponuditi lepi glavnici sredstvo zoper »divjo zver«, pa bova dobra znanca. Toda kako storiti to?

— To je grozno!

— Madame! — sem začel z najsiljšim glasom. — Sodeč po vašem kričanju vas grizejo stenice. Perzijski prašek imam. Če vam smem ponuditi to! — Ah, prosim vas!

— Prosim, samo kožuho ogrnem in takoj ga vam prinesem, — sem se veselil.

— Ne, ne! Podajte mi ga čez špansko steno. Ne hodite sem!

— Da, da, čez steno! Saj sem tudi sam tako hotel. Nikar se ne bojte! Saj nisem rokovaljač.

— A kdo ve? Popotnik ste . . .

— Hm! Saj sem za špansko steno. Ne, nič hudega se ne more zgoditi, varni ste tem bolj, ker sem zdravnik, — sem se zlagal, — a zdravniki, sodni eksekutorji in duhovniki imajo pravico poseči tudi v zasebno življenje.

— Kaj ste zdravnik? Zares?

— Častna beseda. Torej vam smem prinesiti prašek?

— No, če ste zdravnik, ga pa le prinesite. Sicer pa, kaj bi se trudili. Saj lahko pošljem k vam svojega moža. Fedja! — je zaklicala črnolaska. — Fedja! Prebudi se no že, medved zaspani! Vstani in stopi k sosedu za špansko steno. Doktor je tako priazen, da nama ponuja španski prašek.

Navzočnost »Fedje« za špansko steno je bila zame presenetljiva novi-

ca. Bilo mi je, kakor bi me bil nekdo kresnil z betom po glavi. Tako težko mi je postalo pri srcu, da bi bil Fedjo najraje ubil. Bil je visok, miščast mož.

— Zelo ste prijazni, gospod doktor, — je dejal, ko sem mu izročil perzijski prašek. Vzel ga je in se vrnil za špansko steno. — Kaj je tudi vas zalotil snežni metež?

— Da, da, — sem zamrmral, legel na divan in se pokrkl s kožuho.

— Haha! Zinočka, stenica ti leze po nosu! Dovolj, da jo ujamem.

— Izvoli! — se je zasmejala Zinočka. — Nisi je ujel! Državni svetnik si, vsi se te boje, stenici pa ne moreš do živega.

— Zinočka! Vpričo tujih ljudi . . . (Vzdih.) Ti si vedno . . .

— Govedo, spat ne daste! — sem zagodrnjal sam ne vem zakaj.

Zakonca sta kmalu utihnila. Zatisnil sem oči in skušal sem pregnati vse misli, da bi mogel zaspati. Minilo je pol ure, ura, pa še vedno nisem spal. Končno sta se začela tudi moja sosedda premetavati po postelji in tiho preklinjati.

— Čudno, niti perzijski prašek ne pomaga, — je zagodrnjal Fedja. — Oh, koliko je teh vražjih stenic! Gospod doktor! Zinočka me prosi vprašati vas, zakaj stenice tako neznožno smrde.

Elegantni svet

si nabavlja potrebna oblačila le pri tordki

Apartne pomladne novosti za obleke, površnike, trenchcoate itd. Dežni plašči, perilo in drugi modni predmeti

Drago Schwab, Ljubljana, Dvorni trg 3

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakol — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Dva 5.

Več dobrih pleskarskih pomočnikov

na na deželo sprejme takoj Ivan Strojani, pleskarski mojster, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 65. 1556

2 železni zložljivi postelji

brez blazin na prodaj. Selo, Predovičeva 911. 1652

Klavirje

pianine, harmonije prodaja, izposojuje, popravlja in čisto ugašuje najceneje tudi na obroke — tovarna klavirjev WARBIK, Ljubljana, Oregorčičeva 5, Rimska 2. 1532

Uradnik

večletni odvetniški solistator, knjigovodja, slov. srbo-hrv. in nemški korespondent, stenograf in strojepisec išče mesta v odvetniški pisarni ali večjem trg. podjetju. Ponudbe pod »Vestnik« 1614 na splošno 1614.

Razstavljalci jubilejnega velesoja!

Prevzamam vsa aranžerska dela. Cenjene ponudbe na upravo pod »Dobro aranžer« 1474. 1474

Radi preseljene prodajamo raznovrstne dežne plašče

globoko pod nabavnimi cenami dokler zaloga traja. — Jančigal, Tavčarjeva 1. 1540

Stanovanje

1-2 sob, kuhinje in pritlikin v mestu ali na periferiji išče mirna in snažna stranica za avgust. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Točen plačnik« 1643. 1643

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnje uporabo, za stavbe ima stalno v zalozbi litija, dr. z o. z., Ljubljana — Demajška c. 46, telefon šte. 2820. 47/1

Vsa pleskarska in ličarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo J. HLEBS pleskarstvo in ličarstvo Ljubljana, Sv. Petra cesta 33. 1563

Enonadstropna vila

z 9 sobami, vrhom, parkom, gozdom in zemljiščem, v lepem kraju Slovenije, ugodno naprodaj. — Pojasnila daje G. Grosek, gostilničar, Hoče pri Mariboru. 1563

Brivski pomočnik

dobro tupa štrcar, išče nameščenje v večjem mestu, ali za sezono. Cenjene ponudbe na naslov: Metod Spirič, Sarajevo, Aleksandrova 64. 1662

Radio (Ingelen)

skoro popolnoma nov, zelo dober, vreden 800 Din, se prodaja po nizki ceni. Naslov se daje v upravi »Slov. Narod«. 1560

Likanje moške ali damske obleke 18 Din

Moško, damsko garderobo najhitreje zliko, kemično čisti, temeljito poje, na željo napravi novo podlogo, tudi obrne. WALLET EXPRESS, LJUBLJANA, Stari trg 19. Po oblačilo se pošlje na dom. 1561

REVMAZIZEM.

Javna zahvala. Gosp. Mr. Ph. Anti Mrkošiču, lekarnarju Konjic

Neznanjam Vam, da sem že davno prejel Vaše zdravilo »Antirheumina«. Porabljal sem ga po Vašem navodilu ter Vam z veseljem morem sporočiti, da je Vaš lek proti revmatizmu dočela izvrsten in zdravilen. Že 5 mesecev ne trpim nikakih bolečin. Dolžan sem, gosp. Mrkošič, da se Vam od srca zahvalim na Vašem leku, ki tako rekoč dela čudeže. Prosim Vas, pošljite mi še eni v Brist (Dalm.) nekoliko steklenic za 10 šifrov, ki Vam jih prilagam v pismu. S spoštovanjem Ante Alexich.

Wainku (New Zealand)

»ANTIRHEUMINA« izvrstno sredstvo proti revmatizmu, bolečinam v kosteh itd. se dobiva po lekarnah ali naravnost od proizvajalca Mr. Ph. A. Mrkošiča, lekarnarja v Konjicu, Hercegovina, ki pošlje po povzetju 3 originalne steklenice za 105 Din, a 3 poskusne za 65 Din. Pri naročilu manjših količin se zaračuna 5 Din več za poštnino. V inozemstvo se pošlje 6 originalnih steklenic za 300 Din, a 6 poskusnih za 160 Din ali za odgovarjajoč znesek v tui valuti, nakazan v naprej. 1561

POMLADNE NOVOSTI

ZA OBLEKE, PLAŠČE, POVRŠNIKE ITD. ITD

PRI

NOVAK-U

LJUBLJANA KONGRESNI TRG 15

Triki vohunov med vojno

Čudne note — Jajca kot tajni dopisi — Ptice na travniku, ki pomenijo mine — Šahovska partija vohunka

Francoske oblasti, ki so kontrolierale med svetovno vojno pošto, so nekega dne debelo pogledale, ko naenkrat niso moge najti nič sumljivega. Uradniki so stremeli, ko je bilo vse iskanje z nevidnimi tekočinami pisanih pismen zaman. To je bilo zelo sumljivo, kajti nevidno je bilo, da bi v Franciji skriti nemški agenti nenadoma opustili svoje delo. Pariška centrala je bila o tem obveščena in načelnik francoskega urada za protivohunstvo Priclet je takoj naročil podrejenim organom, naj mu predložijo obširno poročilo. Kmalu so ugotovili, da so nemški agenti res spravili čez francosko mejo važna poročila. Nihče pa ni znal pojasniti, kako se je to zgodilo. Bilo je jasno, da so iznašli nemški agenti nov trik, katerega so z uspehom vpregli v svoje tajno delovanje. Treba je bilo za vsako ceno odkriti ta trik. Obsejna kontrola je bila zelo poostrena in posebno na železnica in cestah, pa tudi v pristaniščih so oblasti temeljito pregledale vsakega potnika in vso prtljago. Vsa nevarna parnik, ki je prišel v francosko pristanišče, je bil najstrožje preiskvan in posadke, je bil morala ostati na krovu. Na obali so povsod pomnožili straže, ki so pazile, da nemške podmornice niso izkrcavale vohunov. Pri vseh sumljivih ljudeh so napravili hišne preiskave, toda vse to je bilo zaman. Nemški vohuni so uspešno nadaljevali svoje delo.

V drugem oddelku francoskega generalnega štaba so se gospodje v hudih skrbih praskali za ušesi. Slednjič se je po dolgem prizadevanju nekemu agentu v Lorientu posrečilo priti skrivnosti do dna. Imel je nekoga na sumu in čudno se mu je zdelo, da se dotični tako navdušuje za glasbo. Možno je dobival vsak teden iz inozemstva note, med katerimi je bila v vsaki pošiljki ista pesem »Myosotis d'Alsace« (»Alzaška spominčica«). Se bolj čudno se je zdelo agentu, ko je opazil, da je naslovna stran skladbe vedno ista, dočim se je skladba vsak teden menjavala. Strokovnjak na polju tajne pisave, ki je bil obenem dober muzikant in kateremu so predložili to čudno kompozicijo, je sedel h klavirju in ugotovil takoj po prvih udarcih po tipkah, da sploh ne gre za skladbo, temveč za čudovito mešanico not. Bilo je tajno, šifrirano pismo, v katerem so poedine note nadomestovale črke. Ključ k tajni pisavi so kmalu našli. Skladba »Alzaška spominčica« ni bila nič drugega, nego navodilo štaba nemškega vohunstva nemškemu vohunu v Franciji. Če bi Nemci ne bili pošiljali teh navodil v obliki skladb vedno z isto naslovno stranjo, bi bilo težko priti njihovemu triku na sled. Tako so francoske oblasti pojasnile, kako so romala važna poročila iz Francije v Nemčijo.

Če je bil med vojno kdo sumljiv, se je zdelo navadno vse na njem sumljivo. Francoski vohunski urad je dobil nekega dne od svojega agenta iz Lausanne poročilo, da izvažajo nekje sumljiva ženska vsak teden iz Švice veliko množico jajc. Francozi so takoj sklenili ogledati si dotično žensko od blizu. Bila je zelo gostoljubna dama, imela je veliko hišo in sprejemala je številne posete. Bila je tako zvana vojaška krstna mati, ki je pošiljala svojim krščencem na bojišče jestvine in perilo, ko so se pa njeni varovanci vračali na dopust, jih je sprejemala z odprtimi rokami na svojem domu. Vse to ni bilo nič posebnega in diskretno nadzorovanje ni spravilo na dan nič sumljivega. In vendar so se francoski agenti začudeno vpraševali, zakaj izvažajo dotična dama redno vsak teden iz Švice veliko množico jajc, čeprav z njimi sploh ne trguje. Zato je jaje so temeljito preiskovali. Vsako jajce so posebej pregledali, toda ugotovili so lahko samo, da je jajce podobno jajcu. Za vsak slučaj so poslali en zaobj jajc v kemični laboratorij in tedaj je prišla zadeva na dan.

Kemična preiskava je namreč dosegla, da sta bila približno med 200 jajci dva komada, na katerih je bilo z ne-

vidno tekočino napisano poročilo, našaajo se na vojne operacije. Ker je bila med dotično damo in njenim zaupnikom točno določena velikost jajc, na katerih je bilo napisano tajno poročilo, je adresat lahko najdel prava jajca. Čeprav ni bilo nobenega dvoma, da je dotična dama nevarna vohunka, je niso hoteli aretirati, dokler detektivji niso zavohali, kako pošilja poročila sovražniku. To se je zgodilo s pomočjo nekega starinarja v Saint-Quentinu, katerega je izročila nekega dne zarjavele škarje za zavijanje las. V istem hipu so jo tajni agenti aretirali. Ko so odstranili s škarij umetno rjo, se je prikazalo s posebnim kemičnim sredstvom napisano poročilo, glaseče se: »100 division a Nancy. 70 avions a Buc, Dubail a Etaine«. Seveda so vohunko in njene pajdaše takoj ustrelili.

Lady A. je živela na svojem razkošnem gradu blizu Londona. Njen brat je moral s prvimi angleškimi ekspedicijskim zborom čez Rokavski preliv v Francijo. Kot izbrani letalec je bil dodeljen armadi generala Frencha. Nekeč je potuljiral nad nemškimi postojankami v Belgiji in nenadoma mu je odpoval motor tako, da se je moral v najhujšem ognju nemških granat spustiti. Imel je pa srečo, da se je spustil na holandsko ozemlje. Holanci so ga internirali. Kmalu je dobila lady A. obvestilo, da je njen brat na Holandskem interniran in tako je lahko z njim dopisovala. Minilo je mesec dni, ko je nekega dne posetila odlično Angležinjo neka Rusinja iz Londona, ki je prišla baje po naročilu nekega dobrodelnega društva pobirati prostovoljne prispevke za prebivalstvo ruskega dela Poljske, kjer so bili Nemci vse opustošili. Rusinja se je legitimirala s priporočilnimi pismi najuglednejših Londončanov. Lady A. jo je povabila na čaj, katerega so servirali na grajski terasi. S terase je bil lep razgled na velik travnik, po katerem je skakljalo in frfotalo mnogo ptic. V ozadju je bil gozd. Med pogovorom, ki se je seveda sukal okrog vojne in interniranega brata lady A., je vzela Rusinja iz ročne torbice svinčnik in začela risati sliko pokrajine pred seboj na prazno stran romana, katerega je imela s seboj, da bi se med vožnjo ne dolgočasila. Zdelo se je, da je navdušena za lepoto grajske okolice. Smilil se ji je brat gostoljubne Angležinje, ki se je moral dolgočasiti v internaciji.

Ko je bila risba končana, je Angležinjo tako ugajala, da je prosila Rusinjo, naj ji jo pusti za spomin. Rusinja je bila vidno zadovoljna, da se je risba tako posrečila in svetovala je lady A., naj pošlje njeno delo svojemu bratu na Holandsko, češ da bo gotovo vesel slike iz domačega kraja. Ko je lady A. pripevala nekaj za nesrečne Poljake, se je Rusinja vrnila v London. Prvemu pismu, katerega je pisala bratu, je priložila lady A. sliko domačega kraja. Kmalu je pa zvedela, da dotični, katerih priporočila pisma ji je Rusinja pokazala, dotične Rusinje sploh ne poznajo. A brat ji je pisal, da nikoli ni dobil pisma, v katerem je bila slika travnika pred gradom. Pisma sploh ni mogel dobiti, kajti predno so mu ga izročili, ga je prestregel holandski agent v nemški službi. Iz navideznega nedolžnega risbe je agent seveda prečital zelo važno poročilo o legi angleških min ob stratezično važnem delu obale. Dotična Rusinja je bila vohunka v nemški službi in ptice na njeni risbi so označevale mine.

Leta 1917 se je seznanil mlad vojaški ataše neke nevarne države v Parizu z lepo mlado plesalko, ki je imela med plesalkami zelo redko lastnost, da je strastno igrala šah in da se je zelo zanimala za vse težke šahovske partije. Eno prvih vprašanj, s katerim je sprejela atašaja, je bilo, če pozna v svoji državi dobrega šahista. Odgovoril je, da ji ne more ustreči, ker se za šah sploh ne zanima. Pač je pa obljubil, da bo poizvedel, če premore njegova država šahovsko kapaciteto. In ko ji je

čez nekaj dni povedal, da je v prestolici njegove države celo šahovski klub svetovnega imena, je bila lepa plesalka vsa srečna. Mladi ataše se je kmalu zaljubil v njo in na pogostih sestankih je skušala plesalka vzbuditi tudi v njem ljubezen do šaha, kar se ji pa ni posrečilo, kajti fant se je ogreval samo za njene dekliške čare. Nekega dne mu je poslala šahovsko partijo s prošnjo, naj jo pošlje šahovskemu klubu, o katerem ji je pravil, češ da si ona že več dni zaman belji z njo glavo. Ataše je njeno prošnjo rade volje uslišal. Takoj je pisal šahovskemu klubu in priložil pismo s skico dotične šahovske partije.

Kakor vsa korespondenca, tako bi moralo biti dostavljeno tudi to pismo z diplomatskim kurirjem. Toda pismo ni doseglo svojega cilja, kajti v kritičnem trenutku je prišlo v roke francoskim tajnim agentom. Dotično plesalko so imeli že dolgo na sumu, da je nemška vohunka. Bistremu očesu francoskih tajnih agentov tudi njeno ljubimkanje z vojaškim atašajem nevtralne države ni ušlo in posrečilo se jim je prestreči atašejevo pismo s priloženo skico komplicirane šahovske partije. Atašeja so zaslišali in izkazalo se je, da je ravnal v trdnem prepričanju, da ima opraviti s pošteno žensko, ki se res zanima za šah. Čisto drugačna je bila stvar s plesalko. Francoske oblasti so ugotovile, da je posetila pred izročitvijo šahovske partije atašeju z zelo elegantno damo neko pariško bolnico, kjer je govorila z ranjenim nemškim letalcem, katerega so francoski letalci zbili tako, da je padel za francoskimi postojankami. Letalčeva vojaška poročila je napisala vohunka v šahovski partiji, ki ni bila nič drugega, nego spretno šifrirano pismo, iz katerega je bil točno razviden položaj francoske rezerve na določenem delu bojišča. Ranjeni nemški letalec si je bil dotični del bojišča dobro ogledal. Izmed šahovskih figur so pomenili kmetje pehoto, kraljica poljsko topništvo, kralj težko topništvo, stolp glavni stran generalnega štaba itd. Če bi bila prišla šahovska partija v dotični šahovski klub, bi si bili gospodje belili glave nad čudno razvrščenimi figurami, med njimi bi bil pa najbrž sedel nemški agent, ki bi bil takoj prerisal skico šahovske partije v svoj nož in poslal dragoceno poročilo nemškemu generalnemu štabu.

Solne pege in umrljivost

Lani poleti so nekega dne nenadoma odpovedali vsi telefonski aparati v Nizzi. Mehaniki niso mogli najti nobenega defekta. Nekaj ur je bilo mesto brez telefonskega prometa. Nenadoma so pa začeli telefonski aparati zopet funkcionirati. Istočasno je umrlo v bolnici izredno mnogo bolnikov. Zveze med obema pojavoma takrat niso znali pojasniti. Začetkom letošnjega leta se je pripetilo nekaj sličnega na ligurski obali v večjih krajih. Električne žarnice so ugasnile in več ur jih niso mogli prižgati. Istočasno je umrlo mnogo bolnikov.

Zdaj so prišli nekateri francoski meteorologi s pojasnilom teh zagonetnih pojavov. V svetovju nastanejo baje elektromagnetne motnje, katere povzročijo solne pege in ki se prenesejo tudi na našo atmosfero. Na podlagi teh opazovanj je napisal znani zdravnik dr. Josef Löbel razpravo, v kateri pravi, da je med delovanjem solničnih peg in nenadnim poslabšanjem stanja bolnikov gotova zveza. V zdravniških krogih je vzbudila njegova trditve veliko pozornost.

Hiše beže pred davki

Davkov nihče rad ne plačuje, posebno če so previsoki. Marsikdo bi jo popihal pred davki, samo če bi imel kam in če bi ga pustili dezertirati. Mnogi res beže, toda ne pred davki, temveč šele potem, ko jih spravi davčni vjvak na boben. Tako je po vsem svetu, posebno pa v onih evropskih državah, ki čutijo posledice svetovne vojne. Da beži človek pred davki, torej ni nič čudnega, pač se pa sliši čudno, da beže

Ne bom vam opisoval svojih občutkov, ko so me posadili na obotno idop. Povem vam samo, da sem prebledel, ko sem opazil, kako me radovedno občinstvo gleda. Srce se mi je skrijilo, ko sem zagledal resne obraze porotnikov. Tega, kar sem začutil pri pogledu na državnega pravdnika, pa ne bom mogel nikoli opisati! Pomislite, državni pravdnik je bil — Fedja. Sedel je in nekaj pisal. Pri pogledu nanj sem se spomnil stenic, Zinočke, svojega recepta in bankovca. In ne mraz, temveč cel ledeni ocean me je spreletel. Državni pravdnik je nehal pisati. Pogledal me je, pa me ni spoznal. Toda samo v prvem hipu. Potem se mu je spodnja čeljust nenadoma povesila, roka mu je zadržala in uprl je vame svoj svinčnik pogled. Čutil sem, da je po meni.

Obtoženec, povejte nam svoje ime itd., — je spregovoril predsednik. Državni pravdnik pije vodo. To bo kopol, — si mislim. Ni dvoma, državni pravdnik mi hoče pokazati, kaj se pravi pisati njegovi ženi recepte. Razdražen je, neprestano navaja nekakšne nove dokaze in izpoveduje priče, da postaja že nezmožno poslušati ga. To pišem med opoldanskim odmorom. Zdaj zdaj začne državni pravdnik svoj govor. Kaj bo, kaj bo?

Flanel, s katerim se pravilno postopa, traja večno.

Flaneli se sicer čistijo mnogo težje, kakor drugo perilo, zato jih morete samo s skrbljivim ravnanjem ohraniti in obdržati, da ostanejo trajne, kar se vam mnogokratno izplača.

Volna sestoji iz vlakenc, ki so pokrita z luskanami, sličejo luskam od ribe. Iste se potom drgnjenja z milom poškodujejo, vsled česar se na flanelu napravi gube.

Topla pena Luxa izvanredno odstranjuje vsako nesnago iz tkiva in to brez drgnjenja.

Sušite vedno Vaše flanelo tako, da jih vodoravno razprostrte in pazite nato, da pri sušenju zavzamejo prvotno obliko. Ko so zadosti suhe, jih pokrijte z vlažno krpo in likajte jih z železom, ki ni preveč vroča.

Torej samo z Luxom lahko perete Vaše flanelo brez skrbi.

Proizvaja se v Sunlight - tvornicah.

LUX

pred davki hiše. A ker je na svetu mogoče vse, se je pripetilo tudi to in sicer v ameriškem mestecu Manville.

Finance omenjenega mesteca so bile že več let na slabih nogah in končno se je komunalno gospodarstvo sesulo v brezno velikega primanjkljaja. Državni guverner je takoj ukrenil vse potrebno, da je prišlo mestecu v prislino poravnavo. Davkoplačevalcev se je polastila panika, kajti jasno je bilo, da bodo morali vsi prispevati k sanaciji mestnih financ. Končno je prišel nekdo na originalno idejo, kako uiti preteči katastrofi. Najel je stavbnika in se domnil z njim, da mu prestavi hišo na mejo mestne občine. S pomočjo traktorjev, valjarjev in drugih tehničnih pripomočkov sta prepeljala hišo iz mesta in tako je bil moč rešen nevarnosti, da mu oblasti zarubijo še srajco in spodnje hlače. Zgledi vlečejo in tako so sledili prvemu podjetnemu meščanu kmalu drugi in zdaj zbeže vsak teden najmanj štiri hiše iz mesta. A občina si ne more pomagati, kajti državno pravdnništvo je izjavilo, da ni nobenega zakona, ki bi branil meščanom seliti se iz mesta.

Visoka starost se podeduje

Zdravstveni urad mesta Tokia je dal proučiti rodbinske razmere 14.000 Japoncev v starosti nad 80 let, katere je cesar Hirohito ob nastopu vladanja obdaroval. Izkazalo se je, da temelji visoka starost v prvi vrsti na dednosti, to se pravi, da se dolgost življenja nekako podeduje. Zanimivo je pa, v kakšnem razmerju je visoka starost do socialnega položaja dotičnih rodbin. Izkazalo se je, da je večina nad 80 let starih iz rodbin, ki so bile že davno znane po članih, ki so dosegli izredno visoko starost. Pretežna večina nad 80 let starih pripada srednjim slojem.

Proučevanje obdarovanih rodbin je tudi pokazalo, da so jedri nad 80 let stari večinoma meso, sočivje in riž. 50% moških in 90% žensk nikoli ni pilo alkoholnih pijač, oni, ki so jih pili, so pa pili zelo malo. Nad 75% Japoncev, ki so dosegli izredno visoko starost, se peča s poljedelstvom.

Čudna tožba ločenega moža

Zelo čuden argument je navedel v svoji tožbi glede odškodnine bivši mož ločene žene in sicer proti možu, ki z dotično ženo sploh ni bil poročen. Pred tremi meseci se je seznanila žena nekega pariškega finančnika v Cannesu z ruskim emigrantom, v katerega se je na prvi pogled zaljubila. Zaljubljenca sta se dogovorila, da se poročita, čim bo ona ločena od svojega moža. Finančnik ni imel nobenih pomislekov in je takoj pristal na ločitev. Ko bi se pa morala ločena žena poročiti z ruskim emigrantom, je dobila od svojega ljubčka sina bivšega visokega carskega dostoj-

janstvenika, pismo, v katerem ji sporoča, da s poroko ne bo nič.

Pariški finančnik se čuti z nezvestobo žeminega ljubčka tako prizadeta, da je vložil tožbo in zahteva od njega 250.000 frankov odškodnine, če se takoj ne poroči z njegovo ločeno ženo. Rus je poklical na pomoč znanega pariškega odvetaika Thaona, ki izpodbija finančnikovo zahtevo kot zahtevo »contra bonos mores«.

Vojvodinja in kuhar

Angleška družba se zanima te dni za afero, ki pomeni eklatantno kršitev angleških tradicij. Gre za tožbo, vloženo proti vojvodinji Leinster zaradi samomora. Vojvodinja se je hotela zastrupiti s plinom, a poskus samomora se v Angliji kaznuje. Angleška aristokracija se tolaži, da vojvodinja ni plemiškega rodu, temveč da je bila prvotno operetna plesalka.

Vojvodinja Leinster že več let ni živela s svojim možem. Mož ji je plačeval 300 šilingov tedensko, kar je zadostovalo bivši operetni plesalki za življenje »vesele vdove«. Ta življenska pot jo je pa vodila vedno niže in končno je postala ljubica kuharja neke zakotne restavracije. Da s tem položajem ni bila zadovoljna, priča poskušani samomor, katerega posledica bo senzacionalna obravnava.

Tragična smrt slavnega motociklista

Iz Prage poročajo o tragični smrti znanega motociklista Karla Ottona Stegmanna. Pripravljal se je za nedeljsko dirko na progi Zbraslav—Jilovište in v četrtek dopoldne je zadnjič sedel na svoj motocikel. Očividci pripovedujejo, da je startal na Zbraslavskem trgu z neverjetno brzino, katero je na koncu trga na ovinku še povečal. Ko je prevozil ovinek, so nekateri opazili, da se balanca trese. Na koncu kratke ravnine pred hribom za mestom je Stegmann padel in oblezel nepremično na tlaku. Prepeljali so ga na kirurško kliniko, kjer so šele ugotovili, da so poškodbe smrtno. Kmalu po prevozu na kliniko je Stegmann umrl. Imel je težko ranjeno kolenjo, zlomljeno levo kost v stegnu in težke notranje poškodbe.

Stegman je stopil pred tremi leti v službo Bayerische Motorenwerke in je dosegel na motociklih BMW mnogo uspehov. Lani se je prvič udeležil dirke na progi Zbraslav—Jilovište in je dosegel hitrost, kakršne ni nihče pričakoval. Tudi letos bi bil gotovo zmagal, da ga ni prehitela smrt.

Moderna družba.

Gospodična, kdo pa je gospod tam-le v loži, ki vas je pravkar pozdravil?

Moj dober plesalec, ki zna tudi izbornu poljubljati. Kako se imenuje, pa ne vem, ker se mi ni še nikoli predstavil.

Razvil se je pogovor. Govorili smo o stenicah, o ruski žmji, o medicini (o kateri sem vedel prav toliko kakor o astronomiji), o Edisonu...

Ne sramuj se, Zinočka. Saj si slišala, da je gospod zdravnik, — sem začel šepet za špansko steno. — Nikar se ne sramuj. Kar vprašaj ga. Česa se bojiš? Servecov ti ni pomagal in kdo ve, če ti ne bo pomagal ta.

Vprašaj ga sam, — je zašepetala Zinočka sramežljivo.

Gospod doktor! — se je obrnil Fedja k meni, — povejte mi, prosim, zakaj čuti moja žena tako močan pritisk na prsih.

O, to je dolga povest, to se ne da pojasniti tako hitro, — sem se skušal izmotali iz neprijetnega položaja.

A, nič ne de. Saj imamo itak dovolj časa, ker ne spimo. Preglejte jo, gospod doktor! Veste, lečil jo je Servecov. Dober dečko je, toda jaz mu ne zaupam. Vem, da se vam noče, na potovanju ste... toda bodite tako prijazni. Preglejte jo, prosim, jaz pa stopim ta čas k poštarju in poskrbim, da bo samovar takoj postavljen.

Fedja je odšel, jaz sem pa stopil za špansko steno. Zinočka je sedela na širokem divanu sredi blazinic.

Pokažite jezik, — sem začel in sedel k nji.

Pokazala mi je jezik in se zasmejala. Jezik je bil povsem normalen, rdeč. Začel sem ji odpavati žilo.

Hm! — sem zamrmral, ker nisem mogel najti žile.

Ne spominjam se več, kakšna so bila moja vprašanja, vem samo to, da sem bil proti koncu diagnoze že tako zabiti, da mi še na misel ni prišlo vprašati kaj.

Slednjič sem sedel s Fedjo in Zinočko pri čaju. Moral sem ji napisati recept. Sestavil sem ga torej po vseh pravih zdravniških vede takole:

Rp.

Sic transit 0.06

Gloria mundi . . . 1.0

Aquae destillatae . 0.1

Vsaki dve uri veliko žlico.

Gospa Sjelova. Dr. Zajcev. Zjutraj, ko sem bil že pripravljen na pot in sem se za vedno poslavljaj od svojih novih znancev, me je držal Fedja za gumb in moleč mi pod nos bankovec za 10 rubljev, mi je prigovarjal:

— Ne, ne, tole morate vzeti. Vajen sem plačati za vsako pošteno delo. Učili, trdili ste se. S potom in krvjo ste se povzpeli do zdravnik. Razumem to. Tole morate vzeti.

Kaj sem hotel storiti? Vzel sem torej bankovec.

Sivalni stroji

„Gritzner“ „Adler“
in kolesa,
najboljši material,
precizna konstrukcija, krasna
oprema ter najnižja cena
kakor tudi
pisalni stroji
„Urania“
so samo

pri **Jos. Petelinc**, Ljubljana

Telefon 2913

ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

Večletna garancija! Pouk v voženju brezplačen

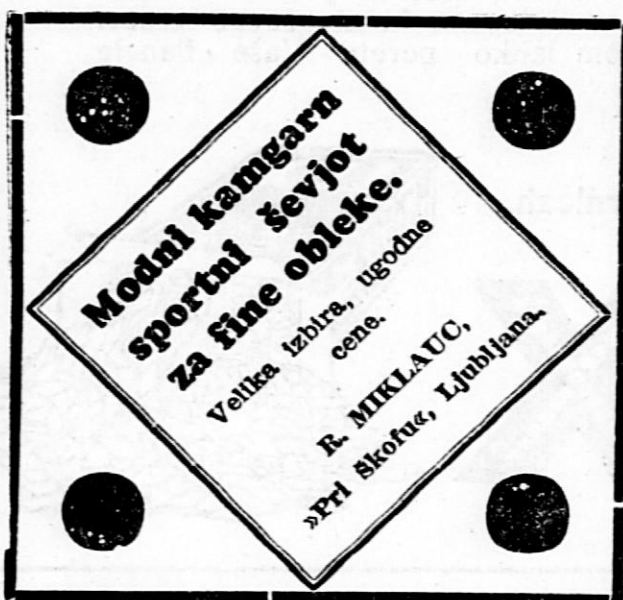
Množinski predmet

v ceni do Din 1.50 za komad se išče za eksport.

Leopold Reitzer & Co. — Szeged, Ogrska

J. MAČEK

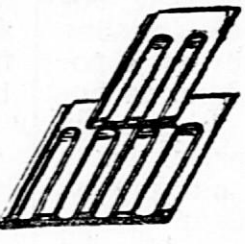
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12
v oblekah in površinskih najcenejši!

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih Karlov-
skih opekarn „ILOVAC“, dobavlja fran-
ko vsaka postaja po konkurenčnih cenah,
samo

»EKONOM«, generalno zastopstvo za
Dravsko hanovino, Ljubljana, Kolodvor-
ska ulica št. 7.

Zastoni

poslujemo vsakemu na zahtevo bogato ilustrovani cenov-
nik električnih lestencev in drugih razsvetil.

Tvorniško skladišče lestencev, Zagreb, Gundulićeva ul. 7

„Radiorad“

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava „Slovenskega Naroda“,

Najboljši češki blagovi

Zajamčeno čistovolneno
moške in damske blagove
zadnjih novosti za
pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNICE
SUKNA

Siegel - Imhof — Brno

Palackého tř. 12, Češkoslovaška.

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najsolidnejša
izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastoni in
poštne prosto.

Preselitev!

Podpisani vljudno nazna-
mjam slav. občinstvu, posebno
še cenjenim damam,

da sem preselil svoje splošno znano

krznarstvo in trgovino s kožuhovino

iz dosedanjih neprikladnih prostorov v Šelenburgovi ulici št. 6 v popolnoma na
novo renovirane prostore (bivše papirne trgovine Till, poleg kina Matice)

na **KONGRESNI TRG št. 8.**

Za nadaljnjo naklonjenost se vljudno priporočam in zagotavljam točno in
solidno postrežbo.

FILIP BIZJAK.

Za birmo

ure, zlatino in srebrnino mod-
najcenejše Ivan Pakiz, Ljubljana,
Pred Škofijo 15. 1527

Krušno moko

in vse mlevske izdelke ved-
no sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN

Stari trg 32, Ljubljana.

1527

Stanovanje

2 sob, kuhinje in priključni šče mir-
na in celi dan odsotna strelka za
avgust. Plačnje četrtletno. Ponud-
be na upravo „Slov. Naroda“ pod
»Zanesljiv plačnik«/1542. 1542

Klavirji!

Svarim pred nakupom navidezne-
ga blaga, cenih klavirjev!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösen-
dorfer, Steinway, Förster, Höpfl,
Stingl original, ki so nesporno
najboljši! (lahka, precizna meha-
nika). Prodaja jih izključno le sod.
izvedenec in biv. učitelj Glasbene
Matice

Alfonz Breznik

Mostni trg 3

Najcenejša posojevalnica.

1527

Vezenje nevestinih oprem,
zaves, pregrinjaj

najcenejše in najfinejše

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Štrkelj)

Entljanje, ažuriranje, predtiskanje takoj!

DVOKOLESA — TEŽA OD 7 KG NAPREJ

najlažjega in najmodernejšega tipa
najboljših svetovnih tovarn. Otro-
ški vozički od najprostejšega do
najfinejšega modela. Izdelujejo se
tudi po okusu naročnika. Sivalni
stroji, motorji, pneumatika, posa-
mezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki
franko.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Milijoni ljudi

po vsem svetu nosijo leto za letom
dobre PALMA-podpetnike.

Ljudje današnjih dni ne hodijo več na
usnjenih podpetnikih. Preudarni in
napredni hodijo po elastičnih, dobro-
dejnih PALMA-podpetnikih.

PALMA so za vsakega pešca dobro-
ta, trajajo dalje kot najboljše usnje in
so danes poceni tako, da si jih lahko
kupi vsakdo, reven ali bogat.

Kar amatirajo milijoni ljudi po vsem
svetu za dobro in praktično, to polz-
kusite tudi vi!

Se dandane naj Vam Vaš
čevljar nabije dobre

PALMA - podpetnike. Iz
preudarnosti in varno-
sti! Za svet boste hva-
ležni.

Ribiške potrebnosti

palice, kolesa, vrvice, muhe, vezane in proste trnike ima
vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

Antiseptično prepariran

AK „OLLA“

je mnogo boljša.

Dokazano najdovršenejša

Poceni in vendar najboljše je
SEVERJEVA OTOMANA

z 32 peresi v sedežu in 4 v

zglavju; velikost 185 x 78

Cena Din 570.— do 850.— po

izbiri preobleke. — Zahtevajte

RUDOLF SEVER, Ljubljana,

Marijin trg št. 2

najboljši material!

Izdelujejo se najnovejši
angleški modeli

OTROŠKIH

VOZIČKOV

od priprostega do najfi-
nejšega tipa. Ceniki
franko. Prodaja na obro-
ke.

Tribuna F. B. L.

tovarna dvokoles in otro-
ških vozičkov, Ljubljana,
Karlovska cesta 4.

Tordka A. Kunc

Ljubljana, Gosposka ulica

priporoča svoje izborne izdelke Cene kar mogoče
moških oblačil nizke!

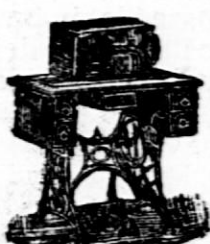
ZA STAVBE

po znižanih cenah vsakovrstnih suh, tesan in žagan les. —
Vsaka množina v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. —
Dostava tudi na stavbo.

FRAN ŠUŠTAR

lesna industrija in trgovina, parna žaga

LJUBLJANA, Dolenjska cesta 12.

Sivalne stroje dobite najceneje, ako
jih kupite direktno iz glavnega skladišča
v veliki izbiri. — Ceniki franko. — Pro-
daja na obroke.

F. Batjel, Ljubljana,
Karlovska cesta 4

Proti rudečim rokam

razpokani in nelep barvi kože se z uspehom uporablja
snežnobela in masčob prosta krema „Leodor“, ki daje
rokam in obrazu ono belino, katero si vsaka odlična
dama želi. Posebna prednost kreme „Leodor“ je v tem,
da izvrstno hladi srbečo kožo in je obenem odlična
podloga za puder. Trajni vonj kreme „Leodor“ je podoben
onemu, ki prihaja iz šopka v rosnem pomladanskem
tutru utrganih vijolic in šmarnic brez onega slabega
mošusovega vonja ki odbija odlične ljudi. Cena veliki
tubi Din. 14.50, mali tubi Din. 9.—. V učinkovanju jo
podkrepi Leodor-toaletno milo, cena komadu Din. 8.—
Dobija se povsod, kjer prodajajo Chlorodont-proizvode.
Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omotne zalepiti) dobili
bodete brezplačno eno poskusno tubo za večkratno upo-
rabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 7

Prometni zavod za premog d.d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debeo.

Premog

domači in inozemski za domače

kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh

Koks livarniški, plav-

čarski in plinski

Brikete

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15/1

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vseh-
vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut,
horzua naročila, predjudni in kreditni vnoske
vrste, eskompt in inkaso menic ter naka-
zila v tu- in inozemstvo safe - depozita
tld. tld. tld.

Brsojvke: Kredit, Ljubljana — Telefon
št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2806
27-1.